

Lagrådsremiss

Kontroll av biometriska kännetecken i resehandlingar

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 22 juni 2017

Morgan Johansson

Johanna Johnsson
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen lämnar regeringen förslag till ändring i utlänningslagen med anledning av ändringar i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna). Förslaget innebär att en utlänningskontroll vid in- och utresekontroll, på samma sätt som redan gäller för svenska medborgare, ska vara skyldig att låta sig fotograferas och lämna fingeravtryck för kontroll av identiteten och resehandlingens äkthet i enlighet med kodexen om Schengengränserna.

Dessutom lämnar regeringen förslag till vissa justeringar av bestämmelser i utlänningslagen och passlagen som hänvisar till en tidigare version av kodexen om Schengengränserna.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i passlagen (1978:302)	7
3	Ärendet och dess beredning	8
4	EU:s gränskodex	8
5	Nationella bestämmelser om gränspassage och pass	9
6	Kontroll av biometriska kännetecken i resehandlingar	11
7	Ändrade hänvisningar i utlänningslagen och passlagen	13
8	Konsekvenser av förslagen	14
9	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	15
10	Författningskommentar	15
10.1	Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)	15
10.2	Förslaget till lag om ändring i passlagen (1978:302)	17
Bilaga 1	Sammanfattning av departementspromemorian Missbruk av svenska pass – Omfattning och åtgärdsförslag (Ds 2015:12)	18
Bilaga 2	Utdrag ur lagförslaget i departementspromemorian Missbruk av svenska pass – Omfattning och åtgärdsförslag	21
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna (departementspromemorian Missbruk av svenska pass – Omfattning och åtgärdsförslag)	22
Bilaga 4	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengen gränserna)	23
Bilaga 5	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/458 av den 15 mars 2017 om ändring av förordning (EU) 2016/399 vad gäller stärkandet av kontroller mot relevanta databaser vid de yttre gränserna	75
Bilaga 6	Sammanfattning av utkast till lagrådsremiss Kontroll av biometriska kännetecken i resehandlingar	82
Bilaga 7	Lagförslagen i utkast till lagrådsremiss	83

Bilaga 8	Förteckning över remissinstanserna (utkast till lagrådsremiss).....	86
----------	--	----

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),
2. lag om ändring i passlagen (1978:302).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (2005:716) dels att nuvarande 9 kap. 8 c § ska betecknas 9 kap. 8 d §, dels att 1 kap. 16 § och den nya 9 kap. 8 d § ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 9 kap. 8 c §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

16 §¹

Bestämmelser om gränspassage finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna).

Bestämmelser om gränspassage finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna).

9 kap.

8 c §

En utlänning är vid in- eller utresekontroll skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av resehandlingens äkthet, i enlighet med artikel 8.2 b eller 8.3 ib i kodexen om Schengengränserna. Denna skyldighet gäller under förutsättning att utlänningen har en resehandling som är försedd med ett lagringsmedium som innehåller ett fotografi eller fingeravtryck.

¹ Senaste lydelse 2015:91.

När en kontroll enligt första stycket har genomförts ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

8 d §²

Den som har en Schengenvisering är vid in- eller utresekontroll enligt artikel 7.3 i kodexen om Schengengränserna skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av viseringens äkthet i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informations-systemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen), i den ursprungliga lydelsen.

Skyldighet att lämna fingeravtryck enligt första stycket gäller även för en utlänning som vid en sådan in- eller utresekontroll inte kan styrka sin identitet och som får kontrolleras i identifieringssyfte i enlighet med artikel 20 i VIS-förordningen.

När en kontroll enligt första eller andra stycket har genomförts, ska de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

² Senaste lydelse av tidigare 9 kap. 8 c § 2015:91.

2.2 Förslag till lag om ändring i passlagen (1978:302)

Härigenom föreskrivs att 5 § passlagen (1978:302) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

En svensk medborgare får inte resa ut ur riket utan att medföra giltigt pass.

Första stycket gäller inte

1. mönstrat sjöfolk på fartyg under tjänstgöring ombord på fartyget eller fiskare under yrkesutövning,

2. medlem av besättning på luftfartyg under tjänstgöring ombord på luftfartyget, om han eller hon har flygcertifikat eller därmed jämförlig handling,

3. den som är medborgare även i en annan stat än Sverige och som medför legitimationshandling som gäller som pass och är utfärdad av en myndighet i den staten,

4. den som reser till någon av de stater mot vilka gränskontroll inte genomförs enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), eller

4. den som reser till någon av de stater mot vilka gränskontroll inte genomförs enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), eller

5. den som reser till en annan stat inom Europeiska unionen än en sådan stat som avses i 4 och som medför ett giltigt identitetskort utfärdat av en passmyndighet.

En svensk medborgare ska vid inresa från en annan stat medföra giltigt pass. Detta gäller dock inte

1. om det svenska medborgarskapet kan styrkas på annat sätt, exempelvis genom uppvisande av ett giltigt identitetskort utfärdat av en passmyndighet, eller

2. vid inresa från en stat mot vilken gränskontroll inte genomförs enligt kodexen om Schengengränserna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

¹ Senaste lydelse 2015:336.

3 Ärendet och dess beredning

I mars 2014 förordnade chefen för Justitiedepartementet en utredare att bistå departementet med att överväga åtgärder för att motverka missbruk av svenska pass (dnr Ju2014/02291/P). Utredaren överlämnade i mars 2015 promemorian *Missbruk av svenska pass – Omfattning och åtgärdsförslag* (Ds 2015:12). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. I promemorian föreslås bl.a. en ny bestämmelse i utlänningslagen som innebär att utlänningar ska vara skyldiga att låta sig fotograferas och lämna fingeravtryck för jämförelse med de uppgifter som finns sparade i passet. Ett utdrag ur promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissvaren finns tillgänglig i Justitiedepartementet (dnr Ju2016/06895/L7).

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd antog den 9 mars 2016 förordning (EU) 2016/399 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), kallad gränskodexen. Förordningen finns i *bilaga 4*. Den 15 mars 2017 antog Europaparlamentet och rådet förordning (EU) 2017/458 om ändring av förordning (EU) 2016/399 vad gäller stärkandet av kontroller mot relevanta databaser vid de yttre gränserna. Förordningen finns i *bilaga 5*. Ändringarna trädde i kraft den 7 april 2017 och innebär bl.a. att resehandlingars äkthet och innehavarnas identitet ska kontrolleras vid gränskontroller med hjälp av biometriska kännetecken.

Inom Justitiedepartementet har mot denna bakgrund ett utkast till lagrådsremiss utarbetats med lagförslag som utgår från förslaget i promemorian men som har anpassats till de nya EU-reglerna. En sammanfattning av utkastets innehåll finns i *bilaga 6* och utkastets lagförslag finns i *bilaga 7*. Utkastet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 8*. Remissvaren finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr Ju2017/03913/L7).

4 EU:s gränskodex

Gränskodexens utveckling

Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) infördes ett gemensamt regelverk för passage av inre och yttre gränser. Förordningen ändrades väsentligt ett flertal gånger och för att skapa klarhet och överskådlighet antog Europaparlamentet och rådet den 9 mars 2016 en kodifierad version, förordning (EU) 2016/399 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna). Bestämmelserna i gränskodexen och dess bilagor består till stora delar av omarbetade bestämmelser från en tidigare gemensam handbok för personers passage av de yttre gränserna samt från delar av Schengenkonventionen.

Kontrollåtgärder vid gränspassage

Enligt artikel 1 i gränskodexen ska ingen gränskontroll göras av personer som passerar de inre gränserna mellan EU:s medlemsstater.

Artiklarna 7–13 innehåller bestämmelser om kontroll vid de yttre gränserna. Artikel 8 reglerar in- och utresekontroll av personer. I artikel 8.1 anges bl.a. att gränstrafiken vid de yttre gränserna ska kontrolleras av gränskontrolltjänstemän. I artikel 8.2 finns bestämmelser om kontroll av personer som har rätt till fri rörlighet enligt unionsrätten. Artikel 8.3 reglerar kontroll av tredjelandsmedborgare.

Ändringar av gränskodexens bestämmelser om in- och utresekontroll

Europaparlamentet och rådet antog den 15 mars 2017 förordning (EU) 2017/458 om ändring av förordning (EU) 2016/399 vad gäller stärkandet av kontroller mot relevanta databaser vid de yttre gränserna. Ändringarna trädde i kraft den 7 april 2017 och berör artikel 8. Ändringarna innebär bl.a. att om det vid en in- eller utresekontroll råder tvivel om resehandlingens äkthet eller innehavarens identitet så ska man verifiera minst ett av de biometriska kännetecknen i de pass och resehandlingar som utfärdats i enlighet med rådets förordning (EG) nr 2252/2004 av den 13 december 2004 om standarder för säkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken i pass och resehandlingar som utfärdas av medlemsstaterna. En sådan verifiering ska enligt den ändrade lydelsen av artikel 8 om möjligt också göras av resehandlingar som inte omfattas av nämnda förordning.

5 Nationella bestämmelser om gränspassage och pass

Kravet på pass vid gränspassage

Nationella bestämmelser om gränspassage finns främst i utlänningslagen (2005:716), förkortad UtlL, och i utlänningsförordningen (2006:97), förkortad UtlF. I passlagen (1978:302) finns dessutom vissa bestämmelser om gränspassage som gäller för svenska medborgare.

I 2 kap. 1 § UtlL föreskrivs att en utlänning som reser in i Sverige ska ha pass. Kravet på pass för inresa i Sverige gäller dock inte för en utlänning som är medborgare i en Schengenstat om han eller hon reser in i Sverige direkt från en Schengenstat (2 kap. 8 § UtlL). I 2 kap. UtlF finns bestämmelser om vilka resehandlingar som godtas som pass.

Biometriska kännetecken i pass

Svenska pass innehåller biometriska kännetecken i form av en ansiktsbild och fingeravtryck (6 och 6 a §§ passlagen). De biometriska kännetecknen sparas på ett lagringsmedium, s.k. chip, i passet. Bestämmelserna i passlagen bygger på den ovan nämnda förordningen (EG) nr 2252/2004 om standarder för säkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken i pass och resehandlingar som utfärdas av medlemsstaterna, och på

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 444/2009 av den 28 maj 2009 om ändring av förordning (EG) nr 2252/2004. Även de resehandlingar som Migrationsverket utfärdar, främlingspass och resedokument, innehåller biometriska kännetecken i form av en ansiktsbild och fingeravtryck. Dessutom innehåller pass som utfärdas av länder utanför EU i många fall ett lagringsmedium med bietrisk information i enlighet med FN-organet ICAO:s rekommendationer.

Kontrollåtgärder vid gränspassage

Bestämmelser om kontroll- och tvångsåtgärder finns i 9 kap. UtL. I 9 kap. 1 § UtL regleras vilka svenska myndigheter som ansvarar för och medverkar vid kontroll av personer enligt gränskodexen. Polismyndigheten har huvudansvaret för kontrollen. Tullverket, Kustbevakningen och Migrationsverket bistår Polismyndigheten vid kontrollerna. Kustbevakningen har dessutom i uppgift att på egen hand utöva personkontroll i samband med in- och utresor som görs med sjötrafik.

Enligt 9 kap. 8 § UtL får Migrationsverket eller Polismyndigheten under vissa förutsättningar fotografera en utlänning och, om utlänningen fyllt 14 år, ta hans eller hennes fingeravtryck. Fotografi och fingeravtryck får tas om utlänningen inte kan styrka sin identitet när han eller hon kommer till Sverige, om utlänningen ansöker om uppehållstillstånd som flykting enligt 4 kap. 1 § UtL eller som annan skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a § UtL, eller om det finns grund för att besluta om förvar. I 9 kap. 8 a och 8 b §§ UtL finns bestämmelser om att ta fotografi och fingeravtryck för lagring i respektive kontroll av uppehållstillståndskort. När en kontroll av ett uppehållstillståndskort har genomförts ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Detsamma gäller de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Enligt 9 kap. 8 c § UtL är den som har en Schengenvisering vid in- eller utresekontroll enligt gränskodexen skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av viseringens äkthet, i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen). Skyldigheten att lämna fingeravtryck gäller även för en utlänning som vid in- eller utresekontroll inte kan styrka sin identitet och som får kontrolleras i identifieringssyfte i enlighet med artikel 20 i VIS-förordningen. När en kontroll har genomförts ska de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

En svensk medborgare som reser in i eller ut ur Sverige och som måste medföra pass vid resan, ska på begäran låta en passkontrollant ta fingeravtryck och en bild i digitalt format av ansiktet för kontroll av att dessa motsvarar de fingeravtryck och den ansiktsbild som finns sparade i passet (5 a § passlagen). När kontrollen har genomförts ska fingeravtrycken och ansiktsbilden samt de biometriska data som då tagits fram omedelbart förstöras.

6 Kontroll av biometriska kännetecken i resehandlingar

Regeringens förslag: En utlänning är vid en in- eller utresekontroll skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av resehandlingens äkthet, i enlighet med gränskodexen. Denna skyldighet gäller under förutsättning att utlänningen har en resehandling som är försedd med ett lagringsmedium som innehåller ett fotografi eller fingeravtryck.

När en kontroll har genomförts ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Promemorians förslag överensstämmer i stort med regeringens. I promemorians förslag finns ingen hänvisning till gränskodexen.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker eller har inte något att invända mot promemorians förslag. *Datainspektionen (DI)* anser i likhet med utredaren att det är lämpligt att biometriska data som tagits fram för kontroll ska förstöras så snart kontrollen är genomförd. *Migrationsverket* utgår från att den föreslagna kontrollen av biometri vid de svenska gränserna även omfattar personer som reser med främlingspass eller resedokument som har utfärdats av Migrationsverket. *Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar* anser att det är oklart varför formuleringen ”på begäran” som återfinns i 5 a § passlagen inte har överförts till den föreslagna bestämmelsen i utlänningslagen. *Rådgivningsbyrån* anser att formuleringen ”på begäran” bidrar till tydlighet, och att utlänningen – om formuleringen överförs – inte kan anses ha brutit i sin skyldighet att låta en passkontrollant ta hans eller hennes bild eller fingeravtryck om passkontrollanten inte har bett honom eller henne om att få göra det. *Svenska Röda Korset* påminner om behovet av att upprätthålla skydd och respekt för privat- och familjeliv. Vidare ser Svenska Röda Korset ingen anledning att den föreslagna bestämmelsen inte får samma formulering som 5 a § passlagen, dvs. att skyldigheten för en utlänning att låta en tjänsteman ta ett fotografi och fingeravtryck endast gäller på begäran.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser lämnar förslaget utan invändning. *Sveriges advokatsamfund* anser dock att formuleringen ”på begäran”, som återfinns i 5 a § passlagen, även bör införas i utlänningslagen för att lagändringarna fullt ut ska motsvara gränskodexen och uppfylla krav på enhetlighet och tydlighet.

Skälen för regeringens förslag: Den ändrade lydelsen av artikel 8 i gränskodexen innebär bl.a. att om det vid en in- eller utresekontroll råder tvivel om en resehandlingens äkthet eller innehavarens identitet så ska

minst ett av de biometriska kännetecknen i de pass och resehandlingar som utfärdats i enlighet med förordning (EG) nr 2252/2004 verifieras. En sådan verifiering ska om möjligt också göras av resehandlingar som inte omfattas av den förordningen.

Enligt 2 kap. 6 § första stycket regeringsformen, förkortad RF, är var och en skyddad gentemot det allmänna mot påtvingat kroppsligt ingrepp. Att ta fingeravtryck är ett sådant kroppsligt ingrepp som omfattas av bestämmelsen. Att fotografera någon utgör däremot inte ett kroppsligt ingrepp i den mening som avses i bestämmelsen. Skyddet enligt 2 kap. 6 § RF är inte absolut. Det får begränsas i lag bl.a. enligt 2 kap. 25 § RF som reglerar skyddet för utländska medborgares fri- och rättigheter.

Genom lagen (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna gäller Europakonventionen och vissa av dess tilläggsprotokoll som lag i Sverige. Av 2 kap. 19 § RF följer att lag eller annan föreskrift inte får meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av Europakonventionen. Av artikel 8.1 i Europakonventionen framgår att var och en har rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Denna rättighet inbegriper bl.a. i vissa fall en rätt till skydd mot att bli fotograferad (jfr Danelius, Mänskliga rättigheter i europeisk praxis, 5 uppl., 2015, s. 377). Likaså får det antas att fingeravtryckstagnung omfattas av skyddet enligt artikel 8.1 (jfr prop. 2014/15:32 s. 26). Enligt artikel 8.2 får en offentlig myndighet inte inskränka åtnjutande av rättigheterna enligt första punkten annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till statens säkerhet, den allmänna säkerheten, landets ekonomiska välbefinnande eller till förebyggande av oordning eller brott eller till skydd för hälsa eller moral eller för andra personers fri- och rättigheter. Motsvarande rätt till respekt för privat- och familjelivet, hemmet och korrespondensen gäller enligt artikel 7 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

Bestämmelserna i gränskodexen gäller som lag i Sverige och mycket talar för att gränskodexen utgör tillräckligt rättsligt stöd för att fotografera och ta fingeravtryck för kontroll i enlighet med den ändrade lydelsen av artikel 8. Lagstiftaren har dock tidigare bedömt att vissa EU-förordningar med motsvarande utformning bör kompletteras med nationella föreskrifter (se 9 kap. 8 a och 8 c §§ UtL, prop. 2010/11:123 och prop. 2014/15:32). För tydlighets skull och för att skapa enhetlighet i regelverket bör även de nu aktuella bestämmelserna i gränskodexen kompletteras med nationella föreskrifter.

Som nämnts ovan finns det i passlagen en bestämmelse som innebär att en svensk medborgare är skyldig att låta en passkontrollant ta hans eller hennes fingeravtryck och en ansiktsbild för att kontrollera att dessa överensstämmer med de fingeravtryck och den ansiktsbild som finns sparade i passet. När det gäller utländska medborgare finns det inte någon motsvarande nationell bestämmelse. En ny bestämmelse bör införas i utlänningslagen.

Bestämmelserna i gränskodexen tar sikte på personer som har rätt till fri rörlighet enligt unionsrätten samt tredjelandsmedborgare. Bestämmelsen i utlänningslagen bör därför utformas så att skyldigheten att lämna fingeravtryck och låta sig fotograferas omfattar samtliga

utlänningar, i den mån deras resehandlingar är försedda med ett lagringsmedium som innehåller fotografi eller fingeravtryck. Som *Migrationsverket* påpekar kommer en sådan bestämmelse även att omfatta utlänningar som har beviljats främlingspass eller resedokument av verket.

Till skillnad från när förslagen i promemorian lämnades finns numera bestämmelser i gränskodexen om att en kontroll av biometriska kännetecken i vissa fall ska utföras. Den nya bestämmelsen i utlänningslagen bör därför hänvisa till gränskodexen. Gränskodexen är ständigt föremål för översyn och ändras och kompletteras löpande. För att minska risken för framtida oklarheter eller brister i lagstiftningen vad gäller möjligheten att kontrollera biometriska kännetecken i resehandlingar, finns anledning att undvika att koppla rättsakten i en viss angiven lydelse till den nationella bestämmelsen. Hänvisningen bör i stället vara utformad på så sätt att den avser EU-bestämmelsen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning.

Den nya bestämmelsen bör utformas på så sätt att en utlänning vid en in- eller utresekontroll är skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av resehandlingens äkthet, i enlighet med gränskodexen. En passkontrollant kan då med stöd av bestämmelsen begära att den som visar upp ett pass även lämnar fingeravtryck och låter sig fotograferas. Om någon sådan begäran inte har gjorts kan passinnehavaren inte anses ha brustit i sin skyldighet enligt bestämmelsen. Regeringen anser att det är viktigt med en enhetlig utformning av utlänningslagens bestämmelser. Utformningen av bestämmelsen bör därför vara likadan som 9 kap. 8 a och b §§ och hittillsvarande 9 kap. 8 c § UtL. Mot den bakgrunden bör bestämmelsen inte, som några remissinstanser efterfrågar, utformas på samma sätt som bestämmelsen i 5 a § passlagen, dvs. att uttrycket ”på begäran” tas in i paragrafen.

Gränskodexen innehåller inte några föreskrifter om hur fotografiet och fingeravtrycken ska hanteras efter det att kontrollen har genomförts. I likhet med vad som gäller vid kontroll av svenska medborgares pass och vid kontroll av Schengenviseringar och uppehållstillståndskort bör de fingeravtryck och det fotografi som tagits för kontrollen, samt de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen, omedelbart förstöras efter att kontrollen har gjorts.

7 Ändrade hänvisningar i utlänningslagen och passlagen

Regeringens förslag: Hänvisningen till förordning (EG) nr 562/2006 i en upplysningsbestämmelse i utlänningslagen och i en bestämmelse om skyldighet att medföra pass i passlagen ska ersättas med en hänvisning till förordning (EU) 2016/399.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar förslaget utan invändning.

Skälen för regeringens förslag: I 1 kap. 16 § UtL finns en bestämmelse som upplyser om att det finns bestämmelser om gränspassage i förordning (EG) nr 562/2006. Även i 5 § passlagen finns en hänvisning till den förordningen. Förordning (EG) nr 562/2006 har upphört att gälla och ersatts av en kodifierad version, förordning (EU) 2016/399. Hänvisningen i 1 kap. 16 § UtL och i 5 § passlagen bör därför ändras. Hänvisningen till den kodifierade EU-förordningen bör vara dynamisk, dvs. avse förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

I den hittillsvarande 9 kap. 8 c § UtL finns en hänvisning till ”artikel 7.3 i kodexen om Schengengränserna”. I den kodifierade versionen återfinns innehållet som åsyftades med hänvisningen i stället i artikel 8.3. Hänvisningen i 9 kap. 8 c § UtL bör därför ändras. Det är ändamålsenligt att hänvisningen till den kodifierade EU-förordningen är dynamisk.

8 Konsekvenser av förslagen

Regeringens bedömning: De kostnadsökningar som förslagen kan medföra ryms inom befintliga anslag.

Promemorians bedömning avviker något från regeringens. I promemorian görs bedömningen att viss teknikutbyggnad krävs för att kontroll av biometriska kännetecken i pass ska vara möjlig. Någon uppskattning av kostnaderna för detta lämnas inte.

Remissinstanserna: *Kustbevakningen* påpekar att om myndigheten förväntas införskaffa utrustning för kontroll av biometrisk information i pass kommer detta att innebära en kostnad.

Bedömningen i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser lämnar bedömningen utan invändning. *Kustbevakningen* påpekar att kostnaden för att ta fingeravtryck inte kan uppskattas. *Migrationsverket* anser att de kostnadsökningar som följer av den teknikutbyggnad som krävs för att förverkliga förslaget bör uppmärksammas i det fortsatta arbetet.

Skälen för regeringens bedömning: För att kontrollera biometriska kännetecken i resehandlingar vid gränsen kommer bl.a. viss teknisk utrustning att behöva införskaffas. Som några av remissinstanserna har påpekat kommer detta sannolikt att medföra vissa merkostnader. Dessa kan dock enligt regeringens bedömning antas bli begränsade till sin omfattning. Kostnadsökningarna för berörda myndigheter ska hanteras inom befintliga anslagsramar.

Förslagen bedöms inte medföra några konsekvenser för jämställdheten eller miljön.

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2018.

Regeringens bedömning: Det behövs inte några övergångsbestämmelser.

Förslaget och bedömningen i utkastet till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar förslaget och bedömningen utan invändning.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Förordning (EU) 2016/399 trädde i kraft den 12 april 2016 och ändringarna i artikel 8 i kodexen trädde i kraft den 7 april 2017. Lagändringarna bör därför träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 januari 2018.

Det finns inte något behov av övergångsbestämmelser.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

1 kap.

16 § Bestämmelser om gränspassage finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengen gränserna).

Paragrafen innehåller en hänvisning till relevanta EU-bestämmelser om gränspassage för personer. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Ändringen i paragrafen är en följd av att förordning (EG) nr 562/2006 har upphävts och ersatts av en ny kodifierad version, förordning (EU) 2016/399.

9 kap.

8 c § *En utlännings är vid in- eller utresekontroll skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av resehandlingens äkthet, i enlighet med artikel 8.2 b eller 8.3 ib i kodexen om Schengen gränserna. Denna skyldighet gäller under förutsättning att utlänningsen*

har en resehandling som är försedd med ett lagringsmedium som innehåller ett fotografi eller fingeravtryck.

När en kontroll enligt första stycket har genomförts ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om att ta fingeravtryck och fotografi i samband med in- och utresekontroll. Övervägandena finns i avsnitt 6.

Enligt *första stycket* är en utlänning vid in- eller utresekontroll skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck. Syftet med åtgärden ska vara att kontrollera utlänningens identitet och resehandlingens äkthet. En sådan kontroll får utföras om det råder tvivel om resehandlingens äkthet eller innehavarens identitet. Skyldigheten gäller under förutsättning att utlänningen är innehavare av en resehandling som är försedd med ett lagringsmedium som innehåller ett fotografi eller fingeravtryck. Med fotografera och fotografi avses inte något annat än vad som följer av motsvarande uttryck i 5 a § passlagen.

Enligt *andra stycket* ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen förstöras så fort kontrollen har slutförts. Detsamma gäller de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen. Det får således inte ske någon lagring av kontrollunderlaget.

8 d § Den som har en Schengenvisering är vid in- eller utresekontroll enligt artikel 8.3 i kodexen om Schengengränserna skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av viseringens äkthet, i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen), i den ursprungliga lydelsen.

Skyldighet att lämna fingeravtryck enligt första stycket gäller även för en utlänning som vid en sådan in- eller utresekontroll inte kan styrka sin identitet och som får kontrolleras i identifieringssyfte i enlighet med artikel 20 i VIS-förordningen.

När en kontroll enligt första eller andra stycket har genomförts, ska de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att ta fingeravtryck av den som har en Schengenvisering i samband med in- och utresekontroll. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att förordning (EG) nr 562/2006 har upphävts och ersatts av en ny kodifierad version, förordning (EU) 2016/399. I den kodifierade versionen finns innehållet som åsyftades med hänvisningen till artikel 7.3 i stället i artikel 8.3.

10.2 Förslaget till lag om ändring i passlagen (1978:302)

5 § En svensk medborgare får inte resa ut ur riket utan att medföra giltigt pass.

Första stycket gäller inte

1. mönstrat sjöfolk på fartyg under tjänstgöring ombord på fartyget eller fiskare under yrkesutövning,

2. medlem av besättning på luftfartyg under tjänstgöring ombord på luftfartyget, om han eller hon har flygcertifikat eller därmed jämförlig handling,

3. den som är medborgare även i en annan stat än Sverige och som medför legitimationshandling som gäller som pass och är utfärdad av en myndighet i den staten,

4. den som reser till någon av de stater mot vilka gränskontroll inte genomförs enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en *unionskodex* om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), eller

5. den som reser till en annan stat inom Europeiska unionen än en sådan stat som avses i 4 och som medför ett giltigt identitetskort utfärdat av en passmyndighet.

En svensk medborgare ska vid inresa från en annan stat medföra giltigt pass. Detta gäller dock inte

1. om det svenska medborgarskapet kan styrkas på annat sätt, exempelvis genom uppvisande av ett giltigt identitetskort utfärdat av en passmyndighet, eller

2. vid inresa från en stat mot vilken gränskontroll inte genomförs enligt kodexen om Schengengränserna.

I paragrafen regleras skyldigheten för svenska medborgare att medföra giltigt pass vid resa till och från Sverige. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Ändringen i *andra stycket 4* är en följd av att förordning (EG) nr 562/2006 har upphävts och ersatts av en ny kodifierad version, förordning (EU) 2016/399.

Sammanfattning av departementspromemorian Missbruk av svenska pass – Omfattning och åtgärdsförslag (Ds 2015:12)

Uppdraget

Svenska pass är försedda med flera säkerhetsdetaljer och därmed mycket svåra att förfalska. Det har emellertid uppmärksammats att svenska pass missbrukas genom att en annan person än den rättmätige passinnehavaren använder passet för resa, ett tillvägagångssätt som brukar betecknas look-alike.

Mitt uppdrag har varit att överväga åtgärder för att motverka missbruk av svenska pass. I uppdraget har ingått att analysera omfattningen av och orsakerna till missbruket, att göra en internationell jämförelse samt att utifrån den bild som framträder föreslå effektiva åtgärder för att komma tillrätta med problematiken rörande missbruk av svenska pass.

Missbrukets omfattning

Det är inte möjligt att få en säker eller heltäckande bild av hur omfattande missbruket av svenska pass är. Antalet fall av upptäckta missbruk av svenska pass är relativt litet, ca 950 per år. Det finns starka indikationer på att det finns ett stort mörkertal. Det finns däremot inga säkra indikationer på om missbruket ökar eller minskar. Den övervägande formen av missbruk är att ett pass används av annan än den rättmätige ägaren, s.k. look-alike-användning.

Enligt statistik från Frontex ligger svenska dokument på åttonde plats bland de dokument som upptäcks och rapporteras vid de yttre gränserna till Schengenområdet. När det gäller look-alike-missbruk av pass är svenska pass det näst vanligast förekommande efter franska pass.

Det finns nätverk som handlar med svenska pass, i vissa fall synes det vara fråga om handel med pass i syfte att användas vid människosmuggling. Med hög grad av sannolikhet förekommer det också att svenska medborgare lämnar eller lånar ut sina pass med eller utan ersättning till andra personer för att dessa ska kunna resa med passet till Europa och Sverige genom look-alike-användning. Det är inte möjligt att avgöra proportionerna mellan den organiserade handeln med pass och andra former av tillhandahållande av pass.

Av statistiken från Polisen framgår att både antalet utfärdade och förlustanmälda svenska pass har ökat under senare år. Ökningen av antalet utfärdade pass torde främst ha sin förklaring i att tioårspassen successivt har bytts ut mot femårspass. Ökningen av förlustanmälda pass är mindre än ökningen av utfärdade pass. Samtidigt har svenskar resvanor ökat vilket medför en ökad hantering av pass och därmed risker att förlora det.

Den grupp personer som har beviljats ett stort antal pass är relativt liten. Sammantaget kan denna grupp inte stå för någon större del av missbruket av svenska pass.

Sverige har den största andelen utfärdade pass i förhållande till antalet medborgare för 2013. Detta kan till i vart fall viss del förklaras med att svenska pass har en kortare giltighetstid än många andra länders pass. En annan förklaring är att över 1,4 miljoner enskilda medborgare ansökte om och beviljades pass under 2013, vilket i sin tur troligen beror på att svenskar reser mycket utomlands. Hur stor del som är hänförlig till andra orsaker är det svårt att dra några slutsatser om.

När det gäller antalet förlustanmälda pass i relation till antalet utfärdade pass ligger svenska pass på ungefär samma nivå som andra länders pass.

Bakomliggande faktorer till missbruket

Enligt svensk lag finns det inte några begränsningar vad gäller hur många pass en person kan beviljas efter upprepade förlustanmälningar. Det saknas också bestämmelser som uppställer hinder för beviljande av pass för en person som tidigare har konstaterats missbruka pass. Sådana bestämmelser finns i några andra länders lagstiftning, t.ex. i norsk och nederländsk lagstiftning. Svensk lagstiftning torde därmed i någon mån bidra till missbruket av svenska pass. Svensk lagstiftning är dock inte unik i detta avseende, t.ex. har finsk och dansk lagstiftning inte heller några sådana begränsningar. Dessa länders pass förekommer dock varken hos Frontex eller den turkiska polisens sammanställning över de mest missbrukade resedokumenten.

Ett stort antal människor i världen är på flykt och många av dem vill resa till Europa. Sverige tar emot många asylsökande. Många migranter är hänvisade till att använda sig av oriktiga resehandlingar om de vill ta sig till Sverige, eftersom de oftast inte beviljas visum för resan till Sverige. Det är sannolikt att de som vill till Sverige efterfrågar svenska resehandlingar i större utsträckning i förhållande till andra länders handlingar, vilket bekräftats av bl.a. turkisk polis. Flyktingars resväg och resmål torde därmed vara av avgörande betydelse för att just svenska pass missbrukas.

Genom de kriminella nätverk som finns etablerade både i Sverige och i andra länder finns det upparbetade kanaler genom vilka migranter kan förses med pass. Även tillgången till och möjligheten att distribuera välliknande look-alike-pass torde vara avgörande orsaker till missbruket av svenska pass.

Upptäcktsrisken för den som säljer eller lånar ut sitt pass i missbrukssyfte respektive för den som handlar med pass är låg. Det beror bl.a. på att det saknas riktlinjer inom Polisen om vilka åtgärder som ska vidtas med pass som har beslagtagits utomlands p.g.a. misstänkt missbruk och att frågan, trots underrättelseuppgifter om en organiserad handel med pass inte verkar vara prioriterad. Denna låga upptäcktsrisk tillsammans med det förhållandevis låga straff som kan komma ifråga för den som

lämnar ut sitt pass till annan för missbruk, kan bidra till missbruket av svenska pass.

Det är svårt att peka ut en särskild faktor som orsaken till missbruket av svenska pass. Troligen är det flera samverkande faktorer som möjliggör missbruket.

Förslag

Utökad kontroll

- Sverige bör verka för att kontroll av biometrisk information i pass införs vid de yttre gränserna till hela Schengenområdet.
- I avvaktan på gemensamma regler för Schengenområdet bör en obligatorisk kontroll av fingeravtryck införas vid inresa till Sverige från tredje land. På sikt bör det övervägas om sådan kontroll ska ske även vid utresa.
- Utlänningar ska, på samma sätt som redan gäller för svenska medborgare, vara skyldiga att lämna fingeravtryck och låta sig fotograferas av passkontrollant för jämförelse med de uppgifter som finns sparade i passet.
- Den särskilda avgiften för transportör som brustit i sin kontrollskyldighet av utlänningars resehandlingar bör även gälla fall där beslut om utvisning fattats p.g.a. att en utlänning saknar pass eller nödvändiga tillstånd.

Begränsning av tillgången till pass

- Svenska medborgare ska som huvudregel endast ha rätt till tre vanliga pass under en femårsperiod. Den som ansöker om ytterligare pass ska endast ha rätt till provisoriskt pass för särskild resa.
- Giltighetstiden för pass till barn under sex år bör begränsas till två år, medan giltighetstiden för pass till barn mellan sex och tolv år bör bestämmas till tre år.
- Vid utfärdande av provisoriskt pass ska alltid ett annat giltigt pass återkallas och därmed spärras i nationella och internationella databaser över stöld- och förlustanmälda resehandlingar.
- En sökande ska kunna styrka sin ansökan om provisoriskt pass genom att visa upp flygbiljetter eller annan dokumentation för den resa som ansökan avser.

Utdrag ur lagförslaget i departements- promemorian Missbruk av svenska pass – Omfattning och åtgärdsförslag

Bilaga 2

Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (2005:716)
dels att 19 kap. 2 § och 5 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en paragraf, 9 kap. 8 c §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

8 c §

Utlänning är vid in- eller utresekontroll skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket ta hans eller hennes fingeravtryck och en bild i digitalt format av hans eller hennes ansikte för kontroll av att dessa motsvarar de fingeravtryck och den ansiktsbild som finns sparade i passet. Denna skyldighet gäller under förutsättning att utlänningen är innehavare av ett pass försett med lagringsmedium som innehåller ansiktsbild och/eller fingeravtryck.

När en kontroll enligt första stycket har genomförts, ska de fingeravtryck och den ansiktsbild som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2016.

Förteckning över remissinstanserna (departementspromemorian Missbruk av svenska pass – Omfattning och åtgärdsförslag)

Följande remissinstanser har kommit in med yttrande över departementspromemorian: Riksdagens ombudsmän, Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Göteborg, Justitiekanslern, Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kriminalvården, Brottsförebyggande rådet, Kustbevakningen, Migrationsverket, Datainspektionen, Sveriges ambassad Washington, Sveriges ambassad Kairo, Sveriges ambassad Athen, Sveriges ambassad Amman, Sveriges generalkonsulat Istanbul, Sveriges ambassad Bangkok, Sveriges ambassad Berlin, Socialstyrelsen, Barnombudsmannen, Tullverket, Skatteverket, Transportstyrelsen, Sveriges advokatsamfund, Facket för service och kommunikation (SEKO), Tull-Kust, Scandinavian Airlines System (SAS), Föreningen för Svenskar i Världen, Flyktinggruppernas och asylkommittéernas riksråd – FARR, Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar samt Svenska Röda Korset.

Fackförbundet ST, Sveriges akademikers centralorganisation (SACO), Svenska Polisförbundet, Swedavia, Svenska Flygbranschen, Rädda Barnen, Sveriges kristna råd, Amnesty International och UNHCR (regionala representation i norra Europa) har inbjudits att lämna synpunkter men avstått.

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2016/399

av den 9 mars 2016

om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) (kodifiering)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 77.2 b och e,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 ⁽²⁾ har ändrats väsentligt flera gånger ⁽³⁾. För att skapa klarhet och överskådlighet bör den förordningen kodifieras.
- (2) Antagandet av åtgärder i syfte att, i överensstämmelse med artikel 77.2 e i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), säkerställa att det inte förekommer någon gränskontroll av personer när de passerar inre gränser ingår i unionens målsättning att upprätta ett område utan inre gränser med fri rörlighet för personer i enlighet med artikel 26.2 i EUF-fördraget.
- (3) I enlighet med artikel 67.2 i EUF-fördraget ska upprättandet av ett område med fri rörlighet för personer åtföljas av andra åtgärder. Den gemensamma politiken för passage av de yttre gränserna i enlighet med artikel 77.1 b i EUF-fördraget är ett exempel på en sådan åtgärd.
- (4) Gemensamma åtgärder som avser personers passage av inre gränser och kontroll vid yttre gränser bör avspegla bestämmelserna i Schengenregelverket, som har införlivats inom unionens ramar, särskilt tillämpliga bestämmelser i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Republiken Frankrike om det gradvisa avskaffandet av kontroller vid de gemensamma gränserna ⁽⁴⁾ och den gemensamma handboken ⁽⁵⁾.
- (5) En gemensam ordning för gränspassage för personer varken ifrågasätter eller påverkar rätten till fri rörlighet för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar, eller rättigheter som beviljats de tredjelandsmedborgare och deras familjemedlemmar som, enligt överenskommelser mellan unionen och dess medlemsstater å ena sidan och dessa tredjeländer å andra sidan, åtnjuter samma rätt till fri rörlighet som unionsmedborgare.

⁽¹⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 2 februari 2016 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 29 februari 2016.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) (EUT L 105, 13.4.2006, s. 1).

⁽³⁾ Se bilaga IX.

⁽⁴⁾ EGT L 239, 22.9.2000, s. 19.

⁽⁵⁾ EGT C 313, 16.12.2002, s. 97.

- (6) Gränskontroll är av intresse inte endast för de medlemsstater vid vars yttre gränser den utförs utan för samtliga medlemsstater som har avskaffat inre gränskontroll. Gränskontrollen bör bidra till kampen mot olaglig invandring och människohandel samt till förebyggande av alla typer av hot mot medlemsstaternas inre säkerhet, allmänna ordning, folkhälsa och internationella förbindelser.
- (7) In- och utresekontroller bör genomföras på ett sådant sätt att mänsklig värdighet respekteras fullt ut. Gränskontroll bör genomföras på ett professionellt och respektfullt sätt och stå i proportion till de syften som eftersträvas.
- (8) Gränskontroll omfattar inte bara kontroll av personer vid gränsövergångsställen och bevakning mellan dessa gränsövergångsställen utan även en analys av riskerna för den inre säkerheten och av de hot som kan påverka de yttre gränsernas säkerhet. Det är därför nödvändigt att ange villkor, kriterier och regler för kontrollen vid gränsövergångsställena och för gränsövervakningen, inklusive kontroller i Schengens informationssystem (SIS).
- (9) Det är nödvändigt att föreskriva bestämmelser om hur den tillåtna längden på korttidsvistelser inom unionen beräknas. Tydliga, lättfattliga och harmoniserade bestämmelser i samtliga rättsakter som avser denna fråga skulle gagna såväl resenärer som gräns- och viseringsmyndigheter.
- (10) Eftersom endast en verifiering av fingeravtryck med säkerhet kan bekräfta att en person som vill resa in till Schengenområdet är samma person som den för vilken viseringen har utfärdats bör användning av informationssystemet för viseringar (VIS) vid de yttre gränserna föreskrivas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 ⁽¹⁾.
- (11) För att kontrollera huruvida inresevillkoren för tredjelandsmedborgare i denna förordning är uppfyllda och för att kunna utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt, bör gränskontrolltjänstemän använda sig av all nödvändig och tillgänglig information, inklusive uppgifter som kan sökas i VIS.
- (12) För att undvika att gränsövergångsställen där VIS kan vara i bruk kringgås och garantera att VIS fungerar med full effektivitet är det särskilt viktigt att VIS används på ett enhetligt sätt i samband med inresekontroller vid de yttre gränserna.
- (13) Vid upprepade viseringsansökningar är det lämpligt att biometriska uppgifter ska kunna återanvändas och kopieras från den första ansökan i VIS, och användningen av VIS i samband med inresekontroller vid de yttre gränserna bör därför göras obligatorisk.
- (14) Användning av VIS bör omfatta en systematisk sökning i VIS på grundval av viseringsmärkets nummer i kombination med verifiering av fingeravtryck. Med tanke på vad sådana sökningar kan innebära för väntetiderna vid gränsövergångsställen bör det dock undantagsvis vara möjligt att, under en övergångstid och under klart avgränsade omständigheter, konsultera VIS utan att systematiskt verifiera fingeravtryck. Medlemsstaterna bör se till att detta undantag endast används när villkoren för undantaget till fullo uppfylls och att det i fråga om såväl varaktighet som frekvens utnyttjas i minsta möjliga mån vid de enskilda gränsövergångsställena.
- (15) Det bör vara möjligt att förenkla kontrollerna vid de yttre gränserna vid exceptionella och oförutsebara omständigheter för att undvika alltför lång väntetid vid gränserna. Vid förenklade in- och utresekontroller föreligger det alltså en skyldighet att systematiskt stämpla tredjelandsmedborgares handlingar. Stämplingen gör det möjligt att med visshet fastställa datum och plats för passerandet av gränsen utan att i alla enskilda fall fastställa att alla erforderliga åtgärder för kontroll av resehandlingar har genomförts.
- (16) För att minska väntetiden för de personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten bör man när omständigheterna så tillåter inrätta skilda köer skyltade med enhetliga beteckningar i samtliga medlemsstater, vid gränsövergångsställena vid de yttre gränserna. Köerna bör vara skilda vid internationella flygplatser. Där det bedöms lämpligt och om lokala omständigheter gör det möjligt bör medlemsstaterna överväga att inrätta skilda köer vid sjö- och landgränsövergångsställen.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen) (EUT L 218, 13.8.2008, s. 60).

- (17) Medlemsstaterna bör se till att kontrollförfarandena vid de yttre gränserna inte utgör ett betydande hinder för handeln eller för socialt och kulturellt utbyte. De bör därför tillhandahålla tillräckligt med personal och resurser.
- (18) Medlemsstaterna bör utse den eller de nationella myndigheter som enligt deras nationella rätt ansvarar för gränskontrollen. När flera olika myndigheter i samma medlemsstat är ansvariga, bör de ha ett nära och kontinuerligt samarbete.
- (19) Det operativa samarbetet och biståndet mellan medlemsstaterna i fråga om gränskontroll bör förvaltas och samordnas av Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid medlemsstaternas yttre gränser (nedan kallad *byrån*), som inrättades genom rådets förordning (EG) nr 2007/2004 ⁽¹⁾.
- (20) Denna förordning påverkar inte kontroller som utförs inom ramen för polisens allmänna befogenheter, de säkerhetskontroller av personer som är identiska med sådana som utförs för inrikesflyg, medlemsstaternas möjlighet att undantagsvis utföra kontroller av bagage i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 3925/91 ⁽²⁾ och nationell rätt om skyldigheten att bära på sig rese- och identitetshandlingar eller att meddela myndigheterna om sin närvaro på den berörda medlemsstatens territorium.
- (21) Återinförandet av gränskontroll för personer vid de inre gränserna bör förbli en exceptionell åtgärd inom ett område med fri rörlighet för personer. Gränskontroll och formaliteter som enbart grundas på själva gränspassagen bör inte förekomma.
- (22) Inrättandet av ett område med fri rörlighet för personer över de inre gränserna är en av unionens viktigaste landvinningar. Inom ett område utan inre gränskontroll måste man ha ett gemensamt svar på situationer som utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i det området, eller i delar av det, eller i en eller flera medlemsstater, genom att ge möjlighet till tillfälligt återinförande av inre gränskontroll vid exceptionella omständigheter, dock utan att detta äventyrar principen om fri rörlighet för personer. Med tanke på de konsekvenser sådana åtgärder, som tillgrips som en sista utväg, kan få för alla personer som har rätt att fritt förflytta sig inom området utan inre gränskontroll bör det föreskrivas villkor och förfaranden för att återinföra sådana åtgärder, så att deras exceptionella karaktär säkerställs och proportionalitetsprincipen respekteras. Omfattningen och varaktigheten av det tillfälliga återinförandet av sådana åtgärder bör begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att bemöta ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten.
- (23) Eftersom fri rörlighet för personer påverkas när beslut om ett tillfälligt återinförande av inre gränskontroll fattas, bör alla beslut att återinföra sådan kontroll fattas i enlighet med gemensamt fastställda kriterier och bör i vederbörlig ordning meddelas kommissionen eller rekommenderas av en unionsinstitution. Ett återinförande av inre gränskontroll bör dock förbli en exceptionell åtgärd och endast genomföras som en sista utväg och gälla endast i begränsad omfattning, under en begränsad tidsperiod, som fastställs på grundval av specifika objektiva kriterier och en nödvändighetsbedömning som bör övervakas på unionsnivå. När det föreligger ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen och den inre säkerheten som kräver att man vidtar omedelbara åtgärder bör en medlemsstat ha möjlighet att återinföra gränskontroll vid sina inre gränser under en period av högst tio dagar. En eventuell förlängning av den tidsperioden måste övervakas på unionsnivå.
- (24) Behovet och proportionaliteten av återinförandet av inre gränskontroll bör vägas mot det hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten som utlöste behovet av ett sådant återinförande, vilket även bör ske i fråga om alternativa åtgärder som kan vidtas på nationell nivå eller unionsnivå, eller båda delarna, och inverkan av en sådan kontroll på den fria rörligheten för personer inom området utan inre gränskontroll.
- (25) Det kan i undantagsfall vara nödvändigt att återinföra inre gränskontroll om det föreligger ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten på nivån utan inre gränskontroll eller på nationell nivå, särskilt till följd av terroristhändelser eller terroristhot eller på grund av hot som kommer från den organiserade brottsligheten.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 2007/2004 av den 26 oktober 2004 om inrättande av en europeisk byrå för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (EUT L 349, 25.11.2004, s. 1).

⁽²⁾ Rådets förordning (EEG) nr 3925/91 av den 19 december 1991 om avskaffande av de kontroller och formaliteter som gäller för handbagage och incheckat bagage som tillhör personer som reser med flyg inom gemenskapen, samt för bagage som tillhör personer som reser med fartyg inom gemenskapen (EGT L 374, 31.12.1991, s. 4).

- (26) Migration och det faktum att ett stort antal tredjelandsmedborgare passerar de yttre gränserna bör inte i sig betraktas som ett hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten.
- (27) I enlighet med rättspraxis från Europeiska unionens domstol måste ett undantag från den grundläggande principen om fri rörlighet för personer tolkas strikt och ett verkligt och tillräckligt allvarligt hot som påverkar ett av samhällets grundläggande intressen föreligga för att man ska kunna hänvisa till begreppet allmän ordning.
- (28) Utifrån den erfarenhet som hittills gjorts med avseende på funktionssättet för området utan inre gränskontroll och för att bidra till att säkerställa den enhetliga tillämpningen av Schengenregelverket kan kommissionen utarbeta riktlinjer för återinförande av inre gränskontroll i fall där sådana åtgärder krävs tillfälligt och i fall där omedelbara insatser krävs. Dessa riktlinjer bör innehålla tydliga indikatorer som underlättar bedömningen av de omständigheter som skulle kunna utgöra allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten.
- (29) Om allvarliga brister i kontrollerna vid de yttre gränserna påvisas i en utvärderingsrapport som är upprättad enligt rådets förordning (EU) nr 1053/2013 ⁽¹⁾, och i syfte att säkerställa att de rekommendationer som antagits enligt den förordningen efterlevs, bör kommissionen ges genomförandebefogenheter att rekommendera att den utvärderade medlemsstaten vidtar specifika åtgärder, vilka kan inbegripa utplacering av europeiska gränsbevakningsteam, överlämnande av strategiska planer eller, som en sista utväg med beaktande av situationens allvar, stängning av ett visst gränsövergångsställe. Dessa genomförandebefogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽²⁾. Mot bakgrund av artikel 2.2 b iii i den förordningen, är granskningsförfarandet tillämpligt.
- (30) Ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid vissa inre gränser enligt ett särskilt förfarande på unionsnivå skulle även kunna vara motiverat under exceptionella omständigheter och som en sista utväg, när det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll är utsatt för risk till följd av ihållande allvarliga brister avseende kontroll vid yttre gränser, vilka konstaterats vid en rigorös utvärderingsprocess i enlighet med artiklarna 14 och 15 i förordning (EU) nr 1053/2013, om dessa omständigheter utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i det området eller delar av det. Ett sådant särskilt förfarande för tillfälligt återinförande av gränskontroll vid vissa inre gränser skulle också, på samma villkor, kunna utlösas om den utvärderade medlemsstaten allvarligt försummar sina skyldigheter. Med hänsyn till att sådana åtgärder som berör nationella verkställighetsbefogenheter och befogenheter att ingripa i fråga om inre gränskontroll är politiskt känsliga, bör rådet ges genomförandebefogenheter att, på förslag från kommissionen, anta rekommendationer enligt det särskilda förfarandet på unionsnivå.
- (31) Innan rekommendationer antas om tillfälligt återinförande av gränskontroll vid vissa inre gränser bör man först till fullo och i god tid undersöka vilka möjligheter som finns att vidta antingen åtgärder som syftar till att avhjälpa de bakomliggande orsakerna, bl.a. stöd från unionens organ eller byråer, som byrån eller den Europeiska polisbyrån (Europol), inrättad genom rådets beslut 2009/371/RIF ⁽³⁾, och tekniska eller ekonomiska stödåtgärder på nationell nivå, unionsnivå eller båda. Där en allvarlig brist upptäcks kan kommissionen genom ekonomiska stödåtgärder hjälpa den berörda medlemsstaten. Dessutom bör rekommendationer från kommissionen och rådet grunda sig på välgrundade uppgifter.
- (32) Kommissionen bör ha möjlighet att anta genomförandeakter med omedelbar verkan om det, i vederbörligen motiverade fall med avseende på behovet av att förlänga gränskontroll vid de inre gränserna, är nödvändigt på grund av tvingande skäl till skyndsamhet.
- (33) De utvärderingsrapporter och rekommendationer som avses i artiklarna 14 och 15 i förordning (EU) nr 1053/2013 bör ligga till grund för utlösande av de särskilda åtgärderna i fall av allvarliga brister avseende kontroll vid yttre gräns och av det särskilda förfarandet vid exceptionella omständigheter som utgör en risk för det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll enligt denna förordning. Medlemsstaterna och

⁽¹⁾ Rådets förordning (EU) nr 1053/2013 av den 7 oktober 2013 om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket och om upphävande av verkställande kommitténs beslut av den 16 september 1998 om inrättande av Ständiga kommittén för genomförande av Schengenkonventionen (EUT L 295, 6.11.2013, s. 27).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽³⁾ Rådets beslut 2009/371/RIF av den 6 april 2009 om inrättande av Europeiska polisbyrån (Europol) (EUT L 121, 15.5.2009, s. 37).

kommissionen genomför gemensamt regelbundna, objektiva och opartiska utvärderingar för att kontrollera att den här förordningen tillämpas korrekt och kommissionen samordnar utvärderingarna i nära samarbete med medlemsstaterna. Utvärderingsmekanismen består av följande: fleråriga program och årsprogram för utvärdering, förhandsanmälda och oanmälda besök på plats av en mindre grupp bestående av företrädare för kommissionen och experter utsedda av medlemsstaterna, rapporter om utvärderingsresultaten som antas av kommissionen och rekommendationer till åtgärder för att avhjälpa brister, som ska antas av rådet på förslag från kommissionen, lämplig uppföljning, övervakning och rapportering.

- (34) Eftersom målet för förordning (EG) nr 562/2006 och ändringarna av den, det vill säga inrättandet av regler för gränspassage för personer, inte i tillräcklig utsträckning kunde uppnås av medlemsstaterna och därför bättre kunde uppnås på unionsnivå, kunde unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel gick den förordningen och ändringarna av den inte utöver vad som var nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (35) Befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget bör delegeras till kommissionen med avseende på antagandet av ytterligare åtgärder som styr övervakningen samt ändringar av bilagorna till denna förordning. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.
- (36) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Förordningen bör tillämpas med iakttagande av medlemsstaternas skyldigheter i fråga om internationellt skydd och principen om *non-refoulement*.
- (37) Genom undantag från artikel 355 i EUF-fördraget omfattar denna förordning endast Frankrikes och Nederländernas europeiska territorier. Den påverkar inte den särskilda ordning som gäller för städerna Ceuta och Melilla, såsom fastställs i avtalet om Konungariket Spaniens anslutning till konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 ⁽¹⁾.
- (38) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark. Eftersom denna förordning är en utveckling av Schengenregelverket, ska Danmark, i enlighet med artikel 4 i det protokollet, inom sex månader efter det att rådet har beslutat om denna förordning, besluta huruvida landet ska genomföra den i sin nationella rätt.
- (39) När det gäller Island och Norge utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽²⁾, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1.A i rådets beslut 1999/437/EG ⁽³⁾.
- (40) När det gäller Schweiz utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽⁴⁾, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1.A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG ⁽⁵⁾.
- (41) När det gäller Liechtenstein utgör denna förordning, i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om

⁽¹⁾ EGT L 239, 22.9.2000, s. 69.

⁽²⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽³⁾ Rådets beslut 1999/437/EG av den 17 maj 1999 om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtal som har ingåtts mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa båda staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EGT L 176, 10.7.1999, s. 31).

⁽⁴⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁽⁵⁾ Rådets beslut 2008/146/EG av den 28 januari 2008 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EUT L 53, 27.2.2008, s. 1).

Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket ⁽¹⁾ som omfattas av det område som avses i artikel 1.A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2011/350/EU ⁽²⁾.

- (42) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Förenade kungariket inte deltar i enlighet med rådets beslut 2000/365/EG ⁽³⁾. Förenade kungariket deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Förenade kungariket.
- (43) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG ⁽⁴⁾. Irland deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.
- (44) När det gäller Bulgarien, Kroatien, Cypern och Rumänien utgör artikel 1 första stycket, artikel 6.5 a, avdelning III samt de bestämmelser i avdelning II och dess bilagor som hänvisar till SIS och till VIS bestämmelser som bygger på eller anknyter till Schengenregelverket i den mening som avses i artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt, artikel 4.2 i 2005 års anslutningsakt respektive artikel 4.2 i 2011 års anslutningsakt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte och principer

Enligt denna förordning ska ingen gränskontroll ske av personer vid passage av de inre gränserna mellan unionens medlemsstater.

Genom förordningen fastställs regler för gränskontroll av personer vid passage av unionens medlemsstaters yttre gränser.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *inre gränser*:

- a) medlemsstaternas gemensamma landgränser, inklusive flod- och insjögränser,
- b) medlemsstaternas flygplatser för inrikesflyg,
- c) medlemsstaternas kust-, flod- och insjöhamnar för reguljära inre färjeförbindelser.

2. *yttre gränser*: medlemsstaternas landgränser, inklusive flod- och insjögränser, sjögränser samt flygplatser och flod-, kust- och insjöhamnar, såvida de inte räknas som inre gränser.

⁽¹⁾ EUT L 160, 18.6.2011, s. 21.

⁽²⁾ Rådets beslut 2011/350/EU av den 7 mars 2011 om ingående på Europeiska unionens vägnar av protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, om avskaffande av kontroller vid de inre gränserna och om personers rörlighet (EUT L 160, 18.6.2011, s. 19).

⁽³⁾ Rådets beslut 2000/365/EG av den 29 maj 2000 om en begäran från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EUT L 131, 1.6.2000, s. 43).

⁽⁴⁾ Rådets beslut 2002/192/EG av 28 februari 2002 om en begäran från Irland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 64, 7.3.2002, s. 20).

3. *inrikesflyg*: all flygtrafik som uteslutande ankommer till eller avgår från medlemsstaternas territorium utan landning i ett tredjeland.
4. *reguljära inre färjeförbindelser*: alla färjeförbindelser där fartyg går i trafik mellan samma två eller flera hamnar på medlemsstaternas territorium, utan anlöpning av hamnar utanför detta territorium, där förbindelserna utgör transport av personer och fordon enligt en offentliggjord tidtabell.
5. *personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten*:
 - a) unionsmedborgare, i den mening som avses i artikel 20.1 i EUF-fördraget, samt tredjelandsmedborgare vilka är familjemedlemmar till en unionsmedborgare som utövar sin rätt till fri rörlighet och vilka omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG ⁽¹⁾,
 - b) tredjelandsmedborgare och deras familjemedlemmar, oavsett nationalitet, som enligt överenskommelser mellan unionen och dess medlemsstater å ena sidan och dessa tredjeländer å den andra åtnjuter samma rätt till fri rörlighet som unionsmedborgare.
6. *tredjelandsmedborgare*: varje person som inte är unionsmedborgare i den mening som avses i artikel 20.1 i EUF-fördraget och som inte omfattas av led 5 i denna artikel.
7. *personer registrerade i syfte att nekas inresa*: varje tredjelandsmedborgare som har registrerats i Schengens informationssystem (SIS) enligt vad som föreskrivs i artiklarna 24 och 26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1987/2006 ⁽²⁾ och i det syfte som anges där.
8. *gränsövergångsställe*: varje gränsövergångsställe som de behöriga myndigheterna har godkänt för passage av de yttre gränserna.
9. *gemensamt gränsövergångsställe*: ett gränsövergångsställe som är beläget antingen på en medlemsstats eller på ett tredjelands territorium och vid vilket gränskontrolltjänstemän från medlemsstaterna och gränskontrolltjänstemän från tredjeländer efter varandra utför utrese- och inresekontroller i enlighet med sin nationella rätt och inom ramen för ett bilateralt avtal.
10. *gränskontroll*: verksamhet vid en gräns, i enlighet med och för att uppnå målen i denna förordning, som utan hänsyn till andra skäl enbart bedrivs som svar på en avsikt att passera gränsen eller själva passagen av den och som består av in- och utresekontroller och gränsövervakning.
11. *in- och utresekontroller*: kontroller vid gränsövergångsställen för att säkerställa att personer, deras transportmedel och föremål i deras besittning kan tillåtas att resa in i medlemsstaternas territorium eller att lämna det.
12. *gränsövervakning*: övervakning av gränser mellan gränsövergångsställen och övervakning av gränsövergångsställen utanför de fasta tiderna för öppethållande för att hindra personer från att kringgå in- och utresekontrollerna.
13. *fördjupad kontroll*: en ytterligare kontroll som kan genomföras på en särskild plats ett stycke bort från den plats där alla personer kontrolleras (primärkontroll).
14. *gränskontrolltjänsteman*: en offentlig tjänsteman som i enlighet med nationell rätt tjänstgör vid ett gränsövergångsställe eller längs gränsen eller i omedelbar närhet av en sådan gräns och som enligt denna förordning och nationell rätt utför gränskontroll.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 30.4.2004, s. 77).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1987/2006 av den 20 december 2006 om inrättande, drift och användning av andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II) (EUT L 381, 28.12.2006, s. 4).

15. *transportör*: varje fysisk eller juridisk person som bedriver yrkesmässig persontrafik.
16. *uppehållstillstånd*::
- a) alla uppehållstillstånd som utfärdats av medlemsstaterna med den enhetliga utformning som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1030/2002 ⁽¹⁾ och uppehållskort utfärdade enligt direktiv 2004/38/EG,
 - b) alla övriga handlingar som utfärdas av en medlemsstat till tredjelandsmedborgare och som ger tillstånd till vistelse på dess territorium under förutsättning att handlingarna har anmälts och offentliggjorts enligt artikel 39 med undantag av
 - i) tillfälliga tillstånd som utfärdas i avvaktan på prövningen av en första ansökan om uppehållstillstånd enligt vad som avses i led a eller en asylansökan och
 - ii) viseringar som utfärdats av medlemsstaterna med den enhetliga utformning som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1683/95 ⁽²⁾.
17. *kryssningsfartyg*: ett fartyg som följer en given rutt enligt ett i förväg upprättat program som innefattar ett program med turistverksamhet i de olika hamnarna, varvid i princip inga passagerare får embarkera eller debarkera under resan.
18. *fritidsbåtstrafik*: användning av fritidsbåtar för sport och turism.
19. *kustfiske*: fiske som bedrivs med hjälp av fartyg som varje dag eller inom 36 timmar återkommer till en hamn som är belägen på en medlemsstats territorium utan att anlöpa någon hamn som är belägen i ett tredjeland.
20. *arbetstagare som utför offshorearbete*: en person som arbetar på en havsbaserad anläggning som är belägen i medlemsstaternas territorialvatten eller i ett område som omfattas av medlemsstaternas exklusiva ekonomiska utnyttjande av havet enligt internationell sjö rätt, och som regelbundet återvänder sjövägen eller luftvägen till medlemsstaternas territorium.
21. *hot mot folkhälsan*: en sjukdom med epidemisk potential enligt definitionen i Världshälsoorganisationens internationella hälsostadga och andra infektionssjukdomar eller smittsamma parasitsjukdomar, om de omfattas av skyddsbestämmelser som är tillämpliga på medlemsstaternas medborgare.

Artikel 3

Tillämpningsområde

Denna förordning ska tillämpas på varje person som passerar medlemsstaternas inre eller yttre gränser, utan att det påverkar

- a) rättigheterna för personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten,
- b) rättigheterna för flyktingar och personer som ansöker om internationellt skydd, särskilt när det gäller principen om *non-refoulement*.

Artikel 4

Grundläggande rättigheter

Vid tillämpningen av denna förordning ska medlemsstaterna handla i full överensstämmelse med relevant unionsrätt, däribland Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*), relevant folkrätt, däribland konventionen angående flyktingars rättsliga ställning, som ingicks i Genève den 28 juli 1951 (nedan kallad *Genèvekonventionen*), de skyldigheter som följer av tillträde till internationellt skydd, särskilt principen om *non-refoulement*, och de grundläggande rättigheterna. I enlighet med de allmänna principerna i unionsrätten ska beslut enligt denna förordning fattas på individuell grund.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 1030/2002 av den 13 juni 2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (EGT L 157, 15.6.2002, s. 1).

⁽²⁾ Rådets förordning (EG) nr 1683/95 av den 29 maj 1995 om en enhetlig utformning av visumhandlingar (EGT L 164, 14.7.1995, s. 1).

AVDELNING II

YTTRE GRÄNSER

KAPITEL I

Passage av yttre gränser och inresevillkor

Artikel 5

Passage av yttre gränser

1. De yttre gränserna får passeras endast vid gränsövergångsställen och under fastställda öppethållandetider. Öppethållandetiderna ska tydligt anges vid gränsövergångsställen som inte är öppna dygnet runt.

Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla förteckningen över sina gränsövergångsställen i enlighet med artikel 39.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 får följande undantag göras från skyldigheten att passera de yttre gränserna endast vid gränsövergångsställena och under de fastställda öppethållandetiderna:

a) För personer eller grupper av personer, när det föreligger särskilda behov av att stundtals passera de yttre gränserna utanför gränsövergångsställena eller utanför de fastställda öppethållandetiderna, under förutsättning att de innehar de tillstånd som krävs enligt nationell rätt och det inte strider mot medlemsstaternas allmänna ordning eller inre säkerhet. Medlemsstaterna får fastställa särskilda arrangemang i bilaterala avtal. Allmänna undantag som fastställs i nationell rätt eller bilaterala avtal ska meddelas kommissionen i enlighet med artikel 39.

b) För personer eller grupper av personer vid en oförutsedd nödsituation.

c) I enlighet med de särskilda bestämmelser som anges i artiklarna 19 och 20 jämförda med bilagorna VI och VII.

3. Utan att det påverkar undantagen i punkt 2 eller medlemsstaternas skyldigheter i fråga om internationellt skydd, ska medlemsstaterna införa sanktioner, i enlighet med sin nationella rätt, för passage utan tillstånd av de yttre gränserna utanför gränsövergångsställena och de fasta öppethållandetiderna. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Artikel 6

Inresevillkor för tredjelandsmedborgare

1. För planerade vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar mer än 90 dagar under en period på 180 dagar, vilket innebär att den period på 180 dagar som föregår varje dag av vistelsen ska beaktas, ska följande villkor gälla för inresa för tredjelandsmedborgare:

a) De är innehavare av en giltig resehandling som ger innehavaren rätt att passera gränsen och som uppfyller följande krav:

i) Den ska vara giltig i minst tre månader efter planerat datum för utresan från medlemsstaternas territorium. I berättigade brådskande fall får undantag göras från detta krav.

ii) Den ska ha utfärdats under den föregående tioårsperioden.

b) De innehar giltig visering, om sådan krävs enligt rådets förordning (EG) nr 539/2001⁽¹⁾, utom när de innehar ett giltigt uppehållstillstånd eller en giltig visering för längre vistelse.

c) De kan styrka syftet med och villkoren för den avsedda vistelsen och de har tillräckliga medel för sitt uppehälle för såväl den planerade vistelsens längd som återresan till ursprungslandet eller transitresa till ett tredjeland som med säkerhet tillåter inresa eller är i stånd att på laglig väg anskaffa sådana medel.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 539/2001 av den 15 mars 2001 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav (EGT L 81, 21.3.2001, s. 1).

- d) De finns inte registrerade i SIS i syfte att nekas inresa.
- e) De anses inte utgöra en risk för någon av medlemsstaternas allmänna ordning, inre säkerhet, folkhälsa eller internationella förbindelser, särskilt när det inte finns någon registrering i medlemsstaternas nationella dataregister som syftar till att neka inresa av samma skäl.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 ska inresedagen anses som den första dagen av vistelsen på medlemsstaternas territorium och utresedagen anses vara den sista dagen av vistelsen på medlemsstaternas territorium. Godkända vistelseperioder enligt ett uppehållstillstånd eller en visering för längre vistelse ska inte tas med vid beräkningen av vistelsens längd på medlemsstaternas territorium.

3. En icke uttömmande förteckning över verifikationer som gränskontrolltjänstemannen får begära av tredjeland-medborgare för att kontrollera att villkoren i punkt 1 c är uppfyllda ingår i bilaga I.

4. Bedömningen av medlen för uppehållet ska göras utifrån syftet med vistelsen och dess längd samt med hänvisning till genomsnittliga kostnader för kost och logi i den eller de berörda medlemsstaterna i lågbudgetinkvartering multiplicerade med antalet dagar för vistelsen.

De referensbelopp som fastställs av medlemsstaterna ska anmälas till kommissionen i enlighet med artikel 39.

Bedömningen av om det finns tillräckliga medel för uppehållet får bygga på tredjeland-medborgarens innehav av kontanta medel, resecheckar och kreditkort. Åtagandeförklaringar, om det föreskrivs sådana i en medlemsstats nationella rätt, och garantibrev från värdfolk enligt nationell rätt, om tredjeland-medborgaren bor hos en värd, kan även utgöra bevis på att det finns tillräckliga medel för uppehållet.

5. Med undantag från punkt 1 gäller följande:

- a) Tredjeland-medborgare som inte uppfyller alla villkor i punkt 1 men som innehar uppehållstillstånd eller visering för längre vistelse ska tillåtas inresa till de övriga medlemsstaternas territorium i transiteringssyfte, så att de kan nå den medlemsstats territorium som har utfärdat uppehållstillståndet eller viseringen för längre vistelse, såvida inte deras namn finns upptagna på den nationella spärllistan i den medlemsstat vars yttre gränser de avser att passera och registreringen åtföljs av instruktioner om att neka inresa eller transitresa.
- b) Tredjeland-medborgare som uppfyller villkoren i punkt 1, förutom led b, och som infinder sig vid gränsen får beviljas inresa till medlemsstaternas territorium, om en visering utfärdas vid gränsen i enlighet med artiklarna 35 och 36 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 ⁽¹⁾.

Medlemsstaterna ska sammanställa statistik om viseringar som utfärdats vid gränserna enligt artikel 46 i förordning (EG) nr 810/2009 och bilaga XII till den förordningen.

Om det inte är möjligt att placera en visering i resehandlingen, ska den undantagsvis placeras på ett separat blad som förs in i resehandlingen. I sådana fall ska den enhetliga modell för blad för påförande av visering som fastställs i rådets förordning (EG) nr 333/2002 ⁽²⁾ användas.

- c) Tredjeland-medborgare som inte uppfyller ett eller flera av villkoren i punkt 1 får av en medlemsstat beviljas tillstånd till inresa på dess territorium av humanitära skäl, av nationellt intresse eller på grund av internationella förpliktelser. Om den berörda tredjeland-medborgaren är registrerad på spärllista enligt punkt 1 d, ska den medlemsstat som ger tillstånd till inresan på sitt territorium informera övriga medlemsstater om detta.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) (EUT L 243, 15.9.2009, s. 1).

⁽²⁾ Rådets förordning (EG) nr 333/2002 av den 18 februari 2002 om fastställande av en enhetlig modell för blad för påförande av visering som utfärdas av medlemsstaterna för personer som innehar resehandlingar som inte erkänns av den medlemsstat som utfärdar bladet (EGT L 53, 23.2.2002, s. 4).

KAPITEL II

Kontroll vid yttre gränser och nekad inresa

Artikel 7

Genomförande av in- och utresekontroller

1. Gränskontrolltjänstemän ska vid sin tjänsteutövning fullt ut respektera mänsklig värdighet, särskilt i fall som rör utsatta personer.

Alla åtgärder som vidtas vid tjänsteutövningen ska stå i proportion till de syften som eftersträvas genom sådana åtgärder.

2. När gränskontrolltjänstemän utför in- och utresekontroller får de inte diskriminera personer på grund av något av följande: kön, ras eller etnisk tillhörighet, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

Artikel 8

In- och utresekontroll av personer

1. Gränstrafiken vid de yttre gränserna ska underkastas kontroll av gränskontrolltjänstemän. Kontrollerna ska utföras i enlighet med detta kapitel.

Kontrollerna får också omfatta transportmedel och föremål som medförs av personer vid gränspassagen. Vid all kroppsvisitering och genomsökning ska den berörda medlemsstatens nationella rätt tillämpas.

2. Alla personer ska underkastas en minimikontroll för fastställande av identiteten genom uppvisande av resehandlingar. Denna minimikontroll ska bestå av en snabb och enkel kontroll, vid behov med hjälp av tekniska anordningar och genom sökning, i relevanta databaser, av information enbart om stulna, förskingrade, borttappade och ogiltigförklarade handlingar, av giltigheten hos den resehandling som tillåter den rättmätige innehavaren gränspassage och av förekomsten av tecken på del- eller helförfalskning.

Den minimikontroll som avses i första stycket ska vara regel för personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten.

Vid minimikontroller av personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten får dock gränskontrolltjänstemän göra icke-systematiska sökningar i nationella och europeiska databaser för att säkerställa att sådana personer inte utgör ett verkligt, aktuellt och tillräckligt allvarligt hot mot den inre säkerheten, allmän ordning, medlemsstaternas internationella förbindelser eller ett hot mot folkhälsan.

Resultatet av sådana sökningar får inte äventyra rätten för personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten att resa in på den berörda medlemsstatens territorium i enlighet med direktiv 2004/38/EG.

3. Vid inresa och utresa ska tredjelandsmedborgare underkastas noggranna kontroller enligt följande:

a) Den noggranna kontrollen vid inresa ska omfatta kontroll av de villkor för inresa som fastställs i artikel 6.1 samt, i förekommande fall, av handlingar som ger tillstånd till vistelse och utövande av yrkesverksamhet. Detta ska innefatta en ingående undersökning av följande aspekter:

i) Kontroll av att tredjelandsmedborgaren är i besittning av en resehandling som gäller för gränsövergång, att den inte har upphört att gälla och att handlingen i erforderliga fall åtföljs av den visering eller det uppehållstillstånd som krävs.

ii) Ingående granskning av resehandling för att upptäcka tecken på del- eller helförfalskning.

iii) Undersökning av inrese- och utresedatum i den berörda tredjelandsmedborgarens resehandling, i syfte att genom jämförelse av inrese- och utresedatum kontrollera att personen inte redan har överskridit den maximalt tillåtna längden för vistelse på medlemsstaternas territorium.

- iv) Kontroll av den berörda tredjelandsmedborgarens avrese- och bestämmelseort samt syftet med den planerade vistelsen och, vid behov, kontroll av de handlingar som styrker detta.
- v) Kontroll av att den berörda tredjelandsmedborgaren har tillräckliga medel för sitt uppehälle för den planerade vistelsens längd och syfte, för återresan till ursprungslandet eller för transitresan till ett tredjeland till vilket han eller hon tillåts inresa eller av att han eller hon är i stånd att på laglig väg anskaffa sådana medel.
- vi) Kontroll av att den berörda tredjelandsmedborgaren, hans eller hennes transportmedel och de föremål som han eller hon medför inte äventyrar allmän ordning, inre säkerhet, folkhälsa eller internationella förbindelser i någon av medlemsstaterna. Denna kontroll ska omfatta direkt sökning på de uppgifter och registreringar om personer och, vid behov, föremål som registrerats i SIS och i nationella dataregister och den eventuella åtgärd som ska vidtas till följd av en registrering.
- b) Om tredjelandsmedborgaren innehåller visering i enlighet med artikel 6.1 b, ska den noggranna kontrollen vid inresa även omfatta verifikation av viseringsinnehavarens identitet och av viseringens äkthet, genom sökning i informationssystemet för viseringar (VIS) i enlighet med artikel 18 i förordning (EG) nr 767/2008.
- c) Undantagsvis får sökningar göras i VIS på grundval enbart av numret på viseringsmärket eller, vid slumpmässigt urval, numret på viseringsmärket i kombination med verifiering av viseringsinnehavarens fingeravtryck, under förutsättning att
- i) trafikintensiteten gör att väntetiden vid gränsövergångsställen blir orimligt lång,
 - ii) alla tillgängliga resurser i fråga om personal, hjälpmedel och organisation redan har tagits i anspråk, och
 - iii) det enligt en bedömning inte föreligger någon risk för den inre säkerheten eller för olaglig invandring.
- Råder det emellertid någon tvekan om viseringsinnehavarens identitet och/eller viseringens äkthet, ska sökningar systematiskt göras i VIS på grundval av numret på viseringsmärket i kombination med verifiering av viseringsinnehavarens fingeravtryck.
- Detta undantag får endast göras vid de berörda gränsövergångsställena så länge de förutsättningar som avses i leden i, ii och iii är uppfyllda.
- d) Beslutet att söka i VIS i enlighet med led c ska fattas av den gränskontrolltjänsteman som är befälhavande vid gränsövergångsstället eller på högre nivå.
- De berörda medlemsstaterna ska omgående underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om sådana beslut.
- e) Varje medlemsstat ska årligen rapportera till Europaparlamentet och kommissionen om tillämpningen av led c, och i denna rapport ska anges antalet tredjelandsmedborgare som kontrollerats i VIS på grundval enbart av numret på viseringsmärket samt väntetiden enligt led c i.
- f) Leden c och d ska tillämpas i högst tre år, med start tre år efter det att användningen av VIS inleds. Före utgången av det andra året av tillämpningen av leden c och d ska kommissionen översända en utvärdering av denna tillämpning till Europaparlamentet och rådet. Europaparlamentet eller rådet får på grundval av denna utvärdering uppmana kommissionen att lägga fram förslag till lämpliga ändringar av denna förordning.
- g) Den noggranna kontrollen vid utresa ska omfatta följande:
- i) Kontroll av att tredjelandsmedborgaren är i besittning av en giltig resehandling för gränsövergång.
 - ii) Kontroll av resehandlingen för att upptäcka tecken på del- eller helförfalskning.

- iii) Om möjligt, kontroll av att tredjelandsmedborgaren inte anses vara ett hot mot allmän ordning, inre säkerhet eller någon av medlemsstaternas internationella förbindelser.
- h) Förutom kontrollerna i led g får den noggranna kontrollen vid utresa också omfatta följande:
- i) Kontroll av att personen innehar en giltig visering, om detta krävs enligt förordning (EG) nr 539/2001, utom när personen i fråga innehar ett giltigt uppehållstillstånd. Sådan kontroll får omfatta sökning i VIS i enlighet med artikel 18 i förordning (EG) nr 767/2008.
 - ii) Kontroll av att personen inte har överskridit den maximalt tillåtna längden för vistelse på medlemsstaternas territorium.
 - iii) Sökning på registreringar om personer och föremål som registrerats i SIS och i nationella dataregister;
- i) I syfte att identifiera personer som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa till, vistelse i eller bosättning på medlemsstaternas territorium får sökning i VIS utföras i enlighet med artikel 20 i förordning (EG) nr 767/2008.
4. Om det finns möjligheter och om det begärs av tredjelandsmedborgaren ska de noggranna kontrollerna genomföras på ett icke-offentligt område.
5. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket ska tredjelandsmedborgare som genomgår en noggrann fördjupad kontroll få skriftlig information på ett språk de förstår eller rimligtvis kan förväntas förstå eller på något annat verkningfullt sätt, om ändamålet med och förfarandet för en sådan kontroll.
- Denna information ska vara tillgänglig på unionens alla officiella språk och på språket eller språken i det land eller de länder som gränsar till den berörda medlemsstaten och ska ange att tredjelandsmedborgaren får begära att få veta namnet eller tjänsteidentifikationsnumret på de gränskontrolltjänstemän som utför den noggranna fördjupade kontrollen samt namnet på gränsövergångsstället och datum för gränspassagen.
6. Kontroller av en person som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten ska genomföras i enlighet med direktiv 2004/38/EG.
7. Närmare föreskrifter om den information som ska registreras fastställs i bilaga II.
8. Vid tillämpning av artikel 5.2 a eller b får medlemsstaterna också göra undantag från reglerna i den här artikeln.

Artikel 9

Förenklade in- och utresekontroller

1. In- och utresekontrollerna vid de yttre gränserna får förenklas vid exceptionella och oförutsedda omständigheter. Sådana exceptionella och oförutsedda omständigheter ska anses föreligga, om oförutsebara händelser leder till en sådan trafikintensitet att väntetiden vid gränsövergångsstället blir alltför lång och alla resurser när det gäller personal, medel och organisation har uttömts.
2. Om in- och utresekontrollerna förenklas i enlighet med punkt 1, ska inresekontroller i princip ges företräde framför utresekontroller.

Beslutet om att förenkla kontrollerna ska fattas av den gränskontrolltjänsteman som är befälhavande vid gränsövergångsstället.

Denna förenkling av kontrollerna ska vara tillfällig, anpassas till de omständigheter som gör den motiverad och genomföras gradvis.

3. Även vid förenklade kontroller ska gränskontrolltjänstemannen stämpla tredjelandsmedborgarnas resehandlingar både vid inresa och utresa, i enlighet med artikel 11.

4. Varje medlemsstat ska en gång om året överlämna en rapport om tillämpningen av denna artikel till Europaparlamentet och kommissionen.

Artikel 10

Skilda köer och skyltning

1. Medlemsstaterna ska inrätta skilda köer, särskilt vid gränsövergångsställen vid luftgränser, för att utföra personkontroller, i enlighet med artikel 8. Dessa köer ska skiljas åt genom skyltar som är utformade enligt bilaga III.

Medlemsstaterna får organisera skilda köer vid gränsövergångsställena vid sjö- och landgränserna samt vid gränser mellan medlemsstater som inte tillämpar artikel 22 vid de gemensamma gränserna. Skyltar som är utformade enligt bilaga III ska användas om medlemsstaterna organiserar skilda köer vid dessa gränser.

Medlemsstaterna ska se till att dessa köer markeras med tydliga skyltar, även när reglerna om användningen av skilda köer upphävs i enlighet med punkt 4, för att garantera ett optimalt flöde av personer som passerar gränsen.

2. Personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten får använda de köer som markeras med skylten i del A ("EU, EES, CH") i bilaga III. De får även använda de köer som markeras med skylten i del B1 ("visum krävs ej") och del B2 ("samtliga pass") i bilaga III.

Tredjelandssmedborgare som inte är skyldiga att inneha visering när de passerar medlemsstaternas yttre gränser enligt förordning (EG) nr 539/2001 och tredjelandssmedborgare som innehar giltigt uppehållstillstånd eller visering för längre vistelse får använda de köer som markeras med skylten i del B1 ("visum krävs ej") i bilaga III till den här förordningen. De får även använda de köer som markeras med skylten i del B2 ("samtliga pass") i bilaga III till den här förordningen.

Alla övriga personer ska använda de köer som markeras med skylten i del B2 ("samtliga pass") i bilaga III.

Beteckningarna på de skyltar som avses i första, andra och tredje styckena får visas på det eller de språk som varje medlemsstat anser lämpligt.

Bestämmelsen om separata köer som markeras med skylten i del B1 ("visum krävs ej") i bilaga III är inte obligatorisk. Medlemsstaterna får själva, på grundval av praktiska behov, avgöra om de ska använda sig av detta alternativ och vid vilka gränsövergångsställen.

3. Vid gränsövergångsställen vid sjö- och landgränser får medlemsstaterna dela upp fordonstrafiken i skilda köer, för lätta och tunga fordon och bussar, med användning av skyltarna i del C i bilaga III.

Medlemsstaterna får vid behov variera beteckningarna på dessa skyltar mot bakgrund av lokala omständigheter.

4. Om det råder tillfällig obalans i trafiken vid ett visst gränsövergångsställe, får de behöriga myndigheterna låta bli att tillämpa reglerna om användningen av skilda köer under den tid som behövs för att återställa balansen.

Artikel 11

Stämpling av resehandlingar

1. Tredjelandssmedborgares resehandlingar ska systematiskt stämplas vid in- och utresa. Inrese- eller utresestämpel ska särskilt påföras följande handlingar:

- a) Handlingar försedda med en giltig visering, vilka tillåter tredjelandssmedborgare att passera gränsen.
- b) Handlingar som tillåter tredjelandssmedborgare som vid gränsen har fått en visering utfärdad av en medlemsstat att passera gränsen.
- c) Handlingar som tillåter tredjelandssmedborgare som inte omfattas av viseringskrav att passera gränsen.

2. Inrese- och utresestämpel ska påföras resehandlingar för tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till en unionsmedborgare som omfattas av direktiv 2004/38/EG, men som inte uppvisar det uppehållskort som anges i det direktivet.

Inrese- och utresestämpel ska påföras resehandlingar för tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till tredjelandsmedborgare som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten, men som inte uppvisar det uppehållskort som anges i direktiv 2004/38/EG.

3. Inrese- eller utresestämpel ska inte påföras

- a) resehandlingar för statschefer eller dignitärer, vilkas ankomst har meddelats i förväg via diplomatiska kanaler,
- b) certifikat för piloter eller besättningsmedlemmar på flygplan,
- c) resehandlingar för sjömän som vistas på en medlemsstats territorium endast medan fartyget befinner sig i hamn och inom den anlöpta hamnens område,
- d) resehandlingar för besättningsmedlemmar och passagerare på kryssningsfartyg som inte omfattas av in- och utresekontroller i enlighet med punkt 3.2.3 i bilaga VI,
- e) handlingar som tillåter medborgare i Andorra, Monaco och San Marino att passera gränsen,
- f) resehandlingar för personal på internationella passagerar- och godståg,
- g) resehandlingar för tredjelandsmedborgare som uppvisar ett uppehållskort som anges i direktiv 2004/38/EG.

På begäran av en tredjelandsmedborgare får inrese- eller utresestämpel undantagsvis slopas, om en sådan stämpel riskerar att vålla den personen allvarliga problem. I sådana fall ska inresa eller utresa registreras på ett separat blad med den personens namn och passnummer. Detta blad ska överlämnas till tredjelandsmedborgaren. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna får föra statistik över sådana undantagsfall och förmedla denna statistik till kommissionen.

4. Närmare föreskrifter om stämpling fastställs i bilaga IV.

5. Tredjelandsmedborgare ska när så är möjligt informeras om gränskontrolltjänstemannens skyldighet att stämpla deras resehandlingar vid in- och utresa, även när kontrollerna är förenklade i enlighet med artikel 9.

Artikel 12

Presumtion om uppfyllande av villkoren för vistelsens varaktighet

1. Om en tredjelandsmedborgares resehandling saknar inresestämpel har de behöriga nationella myndigheterna rätt att anta att innehavaren inte uppfyller eller inte längre uppfyller de villkor för vistelsens varaktighet som är tillämpliga i den berörda medlemsstaten.

2. Antagandet i punkt 1 får vederläggas genom att tredjelandsmedborgaren på något trovärdigt sätt, t.ex. genom färdbiljetter eller handlingar som styrker att han eller hon vistats utanför medlemsstaternas territorium, visar att han eller hon har uppfyllt de villkor som gäller för varaktigheten av en kortare vistelse.

I sådana fall gäller följande:

- a) Om tredjelandsmedborgaren påträffas på territoriet i en medlemsstat som tillämpar Schengenregelverket fullt ut ska de behöriga myndigheterna, i enlighet med nationell rätt och praxis, ange i tredjelandsmedborgarens resehandling datum och plats för personens passage av den yttre gränsen till en av de medlemsstater som tillämpar Schengenavtalet fullt ut.

- b) Om tredjelandsmedborgaren påträffas på territoriet i en medlemsstat för vilken det beslut som avses i artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt, artikel 4.2 i 2005 års anslutningsakt och artikel 4.2 i 2011 års anslutningsakt inte har antagits ska de behöriga myndigheterna, i enlighet med nationell rätt och praxis, ange i tredjelandsmedborgarens resehandling datum och plats för hans eller hennes passage av en sådan medlemsstats yttre gräns.

Förutom vad som anges i leden a och b får ett formulär som utformats i enlighet med bilaga VIII ges till tredjelandsmedborgaren.

Medlemsstaterna ska informera varandra samt kommissionen och rådets generalsekretariat om sin nationella praxis beträffande det som anges i denna artikel.

3. Om det antagande som avses i punkt 1 inte vederläggs får tredjelandsmedborgaren återsändas i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG⁽¹⁾ och med nationell rätt som respekterar det direktivet.
4. Om utresestämpel saknas ska de tillämpliga bestämmelserna i punkterna 1 och 2 gälla med nödvändiga ändringar.

Artikel 13

Gränsövervakning

1. Det huvudsakliga syftet med gränsövervakningen är att förhindra obehörig gränspassage, att bekämpa gränsöver-skridande brottslighet och att vidta åtgärder mot personer som har passerat gränsen på olagligt sätt. En person som har passerat en gräns på olagligt sätt och som inte har rätt att vistas på den berörda medlemsstatens territorium ska gripas och bli föremål för förfaranden som respekterar direktiv 2008/115/EG.
2. Gränskontrolltjänstemännen ska använda stationära eller rörliga enheter för gränsövervakning.

Denna övervakning ska utföras på ett sådant sätt att den hindrar och avskräcker personer från att kringgå kontrollerna vid gränsövergångsställena.

3. Övervakningen mellan gränsövergångsställena ska utföras av gränskontrolltjänstemän vilkas antal och metoder ska anpassas till befintliga eller förutsebara risker och hot. Den ska innefatta täta och plötsliga ändringar av övervaknings-perioderna, så att det alltid innebär en risk för upptäckt att obehörigt passera gränsen.
4. Övervakningen ska utföras av stationära eller rörliga enheter som patrullerar eller posteras på platser som är kända för att vara eller antas vara känsliga, eftersom syftet med övervakningen är att gripa personer som olagligen passerar gränsen. Övervakningen kan även utföras med tekniska hjälpmedel, inklusive elektroniska hjälpmedel.
5. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 37 med avseende på ytterligare åtgärder som styr övervakning.

Artikel 14

Nekad inresa

1. En tredjelandsmedborgare som inte uppfyller samtliga inresevillkor enligt artikel 6.1 och inte tillhör de kategorier av personer som anges i artikel 6.5 ska nekas inresa till medlemsstaternas territorium. Detta ska inte påverka tillämpningen av de särskilda bestämmelserna om rätt till asyl och internationellt skydd eller utfärdandet av viseringar för längre vistelse.
2. Inresa får endast nekas genom ett motiverat beslut med uppgift om de exakta skälen för nekad inresa. Beslutet ska fattas av den myndighet som är behörig enligt nationell rätt. Det ska få verkan omedelbart.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (EUT L 348, 24.12.2008, s. 98).

Det motiverade beslutet med uppgift om de exakta skälen för nekad inresa ska lämnas i form av ett standardformulär som utformats i enlighet med del B i bilaga V, ifyllt av den myndighet som enligt nationell rätt är behörig att neka inresa. Det ifyllda standardformuläret ska överlämnas till den berörda tredjelandsmedborgaren, som ska bekräfta att han har mottagit beslutet om nekad inresa genom detta formulär.

3. Personer som nekats inresa ska ha rätt att överklaga. Överklagande ska ske i enlighet med nationell rätt. Skriftlig information ska också lämnas till tredjelandsmedborgaren om kontaktpunkter som kan tillhandahålla information om företrädare som är behöriga att agera på tredjelandsmedborgarens vägnar i enlighet med nationell rätt.

Verkställigheten av beslutet om nekad inresa ska inte uppskjutas på grund av att ett överklagandeförfarande har inletts.

Utan att det påverkar en eventuell kompensation som beviljas i enlighet med nationell rätt ska den berörda tredjelandsmedborgaren ha rätt att begära att den medlemsstat som nekat inresa korrigerar den annullerade inresestämpeln, och eventuella andra strykningar och tillägg som har gjorts, om det inom ramen för överklagandeförfarandet konstateras att beslutet om nekad inresa var ogrundat.

4. Gränskontrolltjänstemännen ska se till att en tredjelandsmedborgare som har nekats inresa inte reser in till den berörda medlemsstatens territorium.

5. Medlemsstaterna ska samla in statistik om antalet personer som nekats inresa, skälen för nekad inresa, nationaliteten på de personer som nekats inresa och vid vilken typ av gräns (land, luft eller sjö) som de nekats inresa och årligen överlämna den till kommissionen (Eurostat) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 862/2007⁽¹⁾.

6. Närmare föreskrifter för nekad inresa finns i del A i bilaga V.

KAPITEL III

Personal och resurser för gränskontroll och samarbete mellan medlemsstater

Artikel 15

Personal och resurser för gränskontroll

Medlemsstaterna ska sätta in lämplig personal i tillräckligt antal och tillräckliga resurser för genomförandet av kontroll vid de yttre gränserna i enlighet med artiklarna 7–14 för att säkerställa en effektiv, hög och enhetlig nivå på kontrollen vid sina yttre gränser.

Artikel 16

Genomförande av kontroll

1. Gränskontroll enligt artiklarna 7–14 ska utföras av gränskontrolltjänstemän i enlighet med bestämmelserna i denna förordning och med nationell rätt.

Vid utförandet av denna gränskontroll ska den befogenhet att inleda brottsutredningar som genom nationell rätt tilldelats gränskontrolltjänstemän och som ligger utanför förordningens tillämpningsområde inte påverkas.

Medlemsstaterna ska se till att gränskontrolltjänstemännen är specialiserade och vederbörligen utbildade tjänstemän, med beaktande av en gemensam grundplan för gränskontrolltjänstemän som inrättats och utvecklats av Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (nedan kallad *byrån*) som inrättades genom förordning (EG) nr 2007/2004. Utbildningsgrundplanen ska omfatta särskild utbildning för att upptäcka och hantera situationer som rör utsatta personer, exempelvis underåriga utan medföljande vuxen och offer för människohandel. Medlemsstaterna ska med stöd av byrån uppmuntra gränskontrolltjänstemän att lära sig de språk som de behöver för att utföra sina arbetsuppgifter.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna en förteckning över de nationella myndigheter som ansvarar för gränskontrollen enligt deras nationella rätt i enlighet med artikel 39.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 862/2007 av den 11 juli 2007 om gemenskapsstatistik över migration och internationellt skydd och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 311/76 om utarbetande av statistik beträffande utländska arbetstagare (EUT L 199, 31.7.2007, s. 23).

3. För att åstadkomma en effektiv gränskontroll ska varje medlemsstat se till att alla nationella myndigheter med ansvar för gränskontroll har ett nära och kontinuerligt samarbete.

Artikel 17

Samarbete mellan medlemsstaterna

1. Medlemsstaterna ska bistå varandra och ha ett nära och kontinuerligt samarbete för genomförande av en effektiv gränskontroll i enlighet med artiklarna 7–16. De ska utbyta all relevant information.
2. Det operativa samarbetet mellan medlemsstaterna om förvaltningen av de yttre gränserna ska samordnas av byrån.
3. Utan att det påverkar byråns befogenheter får medlemsstaterna fortsätta operativt samarbete med andra medlemsstater och/eller tredjeländer vid de yttre gränserna, inklusive utbyte av sambandsmän, om detta samarbete kompletterar byråns verksamhet.

Medlemsstaterna ska avhålla sig från alla åtgärder som kan äventyra byråns arbete eller uppnåendet av dess mål.

Medlemsstaterna ska rapportera till byrån om det operativa samarbete som avses i första stycket i denna punkt.

4. Medlemsstaterna ska tillhandahålla utbildning om reglerna för gränskontroll samt om grundläggande rättigheter. Härvid ska hänsyn tas till de gemensamma utbildningsstandarder som fastställts och vidareutvecklats av byrån.

Artikel 18

Gemensam kontroll

1. Medlemsstater som inte tillämpar artikel 22 vid sina gemensamma landgränser får fram till tillämpningsdatumet för den artikeln gemensamt kontrollera dessa gemensamma gränser, och i så fall får en person stoppas endast en gång för inrese- och utresekontroller, utan att det påverkar medlemsstaternas individuella ansvar enligt artiklarna 7–14.

Medlemsstaterna får i det syftet ingå bilaterala överenskommelser sinsemellan.

2. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om alla överenskommelser som ingås i enlighet med punkt 1.

KAPITEL IV

Särskilda bestämmelser angående in- och utresekontroller

Artikel 19

Särskilda bestämmelser angående olika typer av gränser och de olika transportmedel som används för passage av de yttre gränserna

De särskilda bestämmelser som anges i bilaga VI ska tillämpas på kontroller som utförs vid olika typer av gränser och på de olika transportmedel som används för passage av gränsövergångsställena.

Dessa särskilda bestämmelser får innehålla undantag från artiklarna 5 och 6 samt 8–14.

Artikel 20

Särskilda bestämmelser angående kontroller av vissa personkategorier

1. De särskilda bestämmelser som anges i bilaga VII ska tillämpas på kontroller av följande personkategorier:
 - a) Statschefer och medlemmar av deras delegationer.
 - b) Flygplanspiloter och andra besättningsmedlemmar.

- c) Sjömän.
- d) Innehavare av diplomatpass, officiella pass eller tjänstepass och medlemmar av internationella organisationer.
- e) Gränsarbetare.
- f) Underåriga.
- g) Räddningstjänst, polis och brandkår samt gränskontrolltjänstemän.
- h) Arbetstagare som utför offshorearbete.

Dessa särskilda bestämmelser får innehålla undantag från artiklarna 5 och 6 samt 8–14.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om utformningen av de identitetskort som utfärdas av deras utrikesministerier till ackrediterade medlemmar av diplomatiska beskickningar och konsulära representationer och deras familjer i enlighet med artikel 39.

KAPITEL V

Särskilda åtgärder i fall av allvarliga brister vad avser kontrollen vid yttre gräns

Artikel 21

Åtgärder vid yttre gränserna och stöd från byrån

1. Om allvarliga brister i kontrollerna vid yttre gräns påvisas i en utvärderingsrapport som upprättats i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) nr 1053/2013 och för att säkerställa att de rekommendationer som avses i artikel 15 i den förordningen uppfylls, får kommissionen genom en genomförandeakt rekommendera att den utvärderade medlemsstaten vidtar vissa specifika åtgärder, inbegripet en eller båda av följande:

- a) Inledande av utplacering av europeiska gränskontrollenheter i enlighet med förordning (EG) nr 2007/2004.
- b) Överlämnande till byrån av strategiska planer som bygger på riskbedömning, inbegripet uppgifter om utplacering av personal och material så att byrån kan avge ett yttrande om dem.

Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 38.2.

2. Kommissionen ska regelbundet informera den kommitté som har inrättats i enlighet med artikel 38.1 om framstegen vid genomförandet av de åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel och om hur de bidrar till att avhjälpa de fastställda bristerna.

Den ska även informera Europaparlamentet och rådet.

3. Om det i en utvärderingsrapport som avses i punkt 1 har konstaterats att den utvärderade medlemsstaten allvarligt försummar sina skyldigheter och därför är tvungen att rapportera om genomförandet av den relevanta handlingsplanen inom tre månader i enlighet med artikel 16.4 i förordning (EU) nr 1053/2013, och om kommissionen efter denna tremånadersperiod finner att situationen kvarstår, får den när samtliga villkor för detta är uppfyllda, utlösa det förfarande som anges i artikel 29 i den här förordningen.

AVDELNING III

INRE GRÄNSER

KAPITEL I

Avsaknad av gränskontroll vid de inre gränserna

Artikel 22

Passage av inre gränser

De inre gränserna får passeras överallt utan att någon in- och utresekontroll genomförs, oavsett personens nationalitet.

Artikel 23

Kontroller inom territoriet

Avsaknad av gränskontroll vid de inre gränserna ska inte påverka följande:

- a) Utövandet av polisiära befogenheter av de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna i enlighet med nationell rätt, i den mån utövandet av dessa befogenheter inte har samma verkan som in- och utresekontroller; detta gäller också i gränsområden. Utövandet av polisiära befogenheter, i den betydelse som avses i första meningen, får särskilt inte anses motsvara in- och utresekontroller när de polisiära åtgärderna
 - i) inte syftar till gränskontroll,
 - ii) bygger på allmän polisinformation och poliserfarenhet när det gäller eventuella hot mot den allmänna säkerheten och särskilt syftar till att bekämpa gränsoverskridande brottslighet,
 - iii) utformas och utförs på ett sätt som klart skiljer sig från systematiska personkontroller vid de yttre gränserna,
 - iv) utförs som stickprovskontroller.
- b) Säkerhetskontroller av personer i hamnar eller på flygplatser vilka utförs av behöriga myndigheter i enlighet med varje medlemsstats rätt, av hamn- eller flygplatsansvariga eller transportörer, under förutsättning att dessa kontroller även utförs på personer som reser inom en medlemsstat.
- c) Möjligheten för en medlemsstat att genom lagstiftning föreskriva en skyldighet att inneha eller bära på sig dokument och handlingar.
- d) Möjligheten för en medlemsstat att genom lagstiftning föreskriva en skyldighet för tredjelandsmedborgare att anmäla sin närvaro på dess territorium i enlighet med bestämmelserna i artikel 22 i Konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna (nedan kallad *Schengenkonventionen*).

Artikel 24

Undanröjande av hinder för trafiken vid gränsovergångsställen på vägar vid de inre gränserna

Medlemsstaterna ska undanröja alla hinder för ett smidigt trafikflöde vid gränsovergångsställen på vägar vid de inre gränserna, särskilt alla hastighetsbegränsningar som inte uteslutande grundas på trafiksäkerhetshänsyn.

Medlemsstaterna ska samtidigt vara beredda att tillhandahålla de anordningar som behövs för kontroller om kontrollerna vid de inre gränserna återinförs.

KAPITEL II

Tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna

Artikel 25

Allmän ram för tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna

1. Om det i området utan inre gränskontroll föreligger ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i en medlemsstat, får den medlemsstaten exceptionellt återinföra gränskontroll vid hela gränsen, eller vid vissa avsnitt, under en begränsad tidsperiod på högst 30 dagar eller så länge som det allvarliga hotet kan förväntas kvarstå om varaktigheten överstiger 30 dagar. Omfattningen och varaktigheten av det tillfälliga återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna får inte överskrida vad som är absolut nödvändigt för att bemöta det allvarliga hotet.
2. Gränskontroll vid de inre gränserna ska endast återinföras som en sista utväg och i enlighet med artiklarna 27, 28 och 29. De kriterier som anges i artikel 26 respektive 30 ska beaktas varje gång ett beslut om återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna övervägs i enlighet med artikel 27, 28 respektive 29.

3. Om det allvarliga hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i den berörda medlemsstaten kvarstår efter den tidsperiod som anges i punkt 1 i denna artikel, får den medlemsstaten förlänga gränskontroll vid sina inre gränser, med beaktande av de kriterier som avses i artikel 26 och i enlighet med artikel 27, på samma grunder som anges i punkt 1 i denna artikel och, med hänsyn till nya omständigheter, i förnybara perioder på högst 30 dagar.

4. Ett återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna får totalt sett endast gälla i högst sex månader, medräknat förlängningar enligt punkt 3 i denna artikel. När det förekommer exceptionella omständigheter som avses i artikel 29 får den totala perioden utsträckas till som mest två år i enlighet med punkt 1 i den artikeln.

Artikel 26

Kriterier för ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna

När en medlemsstat som en sista utväg beslutar att tillfälligt återinföra gränskontroll vid en eller flera av dess inre gränser eller avsnitt av inre gränser, eller beslutar att förlänga ett sådant återinförande, i enlighet med artiklarna 25 eller 28.1, ska den bedöma i vilken utsträckning en sådan åtgärd på ett adekvat sätt kan avhjälpa hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten samt om åtgärden står i proportion till hotet. Vid en sådan bedömning ska medlemsstaten särskilt beakta följande:

- a) Den sannolika effekten av eventuella hot mot dess allmänna ordning eller dess inre säkerhet, inbegripet till följd av terroristhändelser eller terroristhot och inbegripet de som kommer från organiserad brottslighet.
- b) Den sannolika effekten av en sådan åtgärd på fri rörlighet för personer inom området utan inre gränskontroll.

Artikel 27

Förfarande vid ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna enligt artikel 25

1. Om en medlemsstat planerar att återinföra gränskontroll vid sina inre gränser enligt artikel 25, ska den meddela övriga medlemsstater och kommissionen senast fyra veckor före det planerade återinförandet, eller inom en kortare tidsfrist om de omständigheter som föranledde behovet av att återinföra gränskontroll vid de inre gränserna blev kända mindre än fyra veckor före det planerade återinförandet. I detta syfte ska medlemsstaten lämna följande uppgifter:

- a) Skälen för det planerade återinförandet med angivande av alla relevanta uppgifter om de händelser som utgör ett allvarligt hot mot dess allmänna ordning eller inre säkerhet.
- b) Omfattningen av det planerade återinförandet med angivande av vilket eller vilka avsnitt av de inre gränserna som återinförandet av gränskontroll gäller.
- c) Namnen på de godkända gränsövergångsställena.
- d) Datum och varaktighet för det planerade återinförandet.
- e) I förekommande fall de åtgärder som ska vidtas av övriga medlemsstater.

Ett meddelande enligt första stycket får även lämnas in gemensamt av två eller flera medlemsstater.

Kommissionen får, om det är nödvändigt, begära ytterligare uppgifter från de berörda medlemsstaterna.

2. De uppgifter som avses i punkt 1 ska överlämnas till Europaparlamentet och rådet samtidigt som de meddelas till de övriga medlemsstaterna och till kommissionen i enlighet med den punkten.

3. Medlemsstater som lämnar ett meddelande enligt punkt 1 får, när så är nödvändigt och i enlighet med nationell rätt, besluta att vissa uppgifter ska vara säkerhetsskyddsklassificerade.

En sådan säkerhetsskyddsklassificering ska inte utesluta att kommissionen gör uppgifterna tillgängliga för Europaparlamentet. Översändandet av uppgifterna och handlingarna till Europaparlamentet enligt denna artikel ska följa de regler om vidarebefordran och hantering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som ska tillämpas mellan Europaparlamentet och kommissionen.

4. Kommissionen eller en annan medlemsstat får avge ett yttrande efter ett meddelande från en medlemsstat enligt punkt 1 och inför det samråd som avses i punkt 5, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 72 i EUF-fördraget.

Om kommissionen, med hänsyn till uppgifterna i meddelandet eller ytterligare inkomna uppgifter, har farhågor rörande behovet eller proportionaliteten av det planerade återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna, eller om den anser att det vore lämpligt med samråd om någon aspekt av meddelandet, ska den avge ett yttrande med sådan innebörd.

5. De uppgifter som avses i punkt 1 och ett yttrande från kommissionen eller en medlemsstat enligt punkt 4, ska vara föremål för samråd, i förekommande fall inbegripet gemensamma möten, mellan den medlemsstat som planerar att återinföra gränskontroll vid inre gränser, övriga medlemsstater, särskilt de som påverkas direkt av sådana åtgärder, och kommissionen i syfte att, om så är lämpligt, organisera ömsesidigt samarbete mellan medlemsstaterna och undersöka om åtgärderna står i proportion till de händelser som ger upphov till återinförande av gränskontroll och hotet mot allmän ordning eller inre säkerhet.

6. Det samråd som avses i punkt 5 ska äga rum minst tio dagar före det datum då man planerar att återinföra gränskontroll.

Artikel 28

Särskilt förfarande i fall där omedelbara åtgärder krävs

1. När ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i en medlemsstat kräver att omedelbara åtgärder vidtas, får den berörda medlemsstaten i ett exceptionellt fall omedelbart återinföra gränskontroll vid de inre gränserna, under en begränsad period på högst tio dagar.

2. När en medlemsstat återinför gränskontroll vid sina inre gränser ska den samtidigt meddela detta till övriga medlemsstater och kommissionen samt lämna de uppgifter som anges i artikel 27.1, inbegripet skälen för att använda det förfarande som fastställs i den här artikeln. Så snart som kommissionen har mottagit meddelandet får den samråda med de övriga medlemsstaterna.

3. Om det allvarliga hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten kvarstår efter den period som anges i punkt 1 i denna artikel, får medlemsstaten besluta att förlänga gränskontrollen vid de inre gränserna för förnybara perioder på upp till 20 dagar. Den berörda medlemsstaten ska, när den gör detta, beakta de kriterier som avses i artikel 26, inbegripet en uppdaterad bedömning av nödvändigheten av åtgärden och dess proportionalitet samt ska beakta alla eventuella nya aspekter.

Vid en sådan förlängning, ska bestämmelserna i artikel 27.4 och 27.5 gälla i tillämpliga delar, och samrådet ska äga rum utan dröjsmål efter det att beslutet om förlängning har meddelats kommissionen och medlemsstaterna.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 25.4 ska ett återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna inte överstiga två månader totalt, medräknat den första perioden enligt punkt 1 i den här artikeln och förlängningar enligt punkt 3 i den här artikeln.

5. Kommissionen ska utan dröjsmål underrätta Europaparlamentet om meddelanden som gjorts enligt denna artikel.

Artikel 29

Särskilt förfarande vid exceptionella omständigheter som utgör en risk för det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll

1. Under exceptionella omständigheter, om det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll är utsatt för risk till följd av ihållande allvarliga brister avseende kontrollen av de yttre gränserna enligt artikel 21, och i den

mån dessa omständigheter utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom området utan inre gränskontroll, eller inom delar av detta, får gränskontroll vid de inre gränserna återinföras i enlighet med punkt 2 i den här artikeln under en period på högst sex månader. Den perioden får förlängas högst tre gånger, för ytterligare en period på högst sex månader, om de exceptionella omständigheterna kvarstår.

2. Rådet får, som en sista utväg och som en åtgärd för att skydda de gemensamma intressena inom området utan inre gränskontroll, när alla andra åtgärder, särskilt de som avses i artikel 21.1, är verkningslösa för att minska det allvarliga hot som föreligger, rekommendera att en eller flera medlemsstater beslutar att återinföra gränskontroll vid alla eller vissa avsnitt av sina inre gränser. Rådets rekommendation ska grunda sig på ett förslag från kommissionen. Medlemsstaterna får begära att kommissionen lägger fram ett sådant förslag till rekommendation för rådet.

I sin rekommendation ska rådet åtminstone ange de uppgifter som avses i artikel 27.1 a–e.

Rådet får rekommendera en förlängning i enlighet med de villkor och det förfarande som fastställs i denna artikel.

Innan en medlemsstat återinför gränskontroll vid alla eller vissa avsnitt av sina inre gränser enligt denna punkt, ska den underrätta övriga medlemsstater, Europaparlamentet och kommissionen om detta.

3. Om en medlemsstat inte genomför den rekommendation som avses i punkt 2 ska den medlemsstaten utan dröjsmål informera kommissionen skriftligt om skälen till detta.

I ett sådant fall ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och för rådet med en bedömning av de skäl som den berörda medlemsstaten angett och av effekterna på skyddet för de gemensamma intressena i området utan inre gränskontroll.

4. När det föreligger vederbörligen motiverade skäl till skyndsamhet, i situationer där de omständigheter som nödvändiggör en förlängning av gränskontroll vid de inre gränserna i enlighet med punkt 2 först blir kända mindre än tio dagar före utgången av den föregående förlängningsperioden, får kommissionen anta nödvändiga rekommendationer genom genomförandeaakter med omedelbar verkan i enlighet med det förfarande som avses i artikel 38.3. Inom 14 dagar från antagandet av sådana rekommendationer ska kommissionen förelägga rådet ett förslag till rekommendation i enlighet med punkt 2 i den här artikeln.

5. Denna artikel ska inte påverka åtgärder som kan komma att antas av medlemsstaterna i händelse av ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten enligt artiklarna 25, 27 och 28.

Artikel 30

Kriterier för ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna när exceptionella omständigheter utgör en risk för det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll

1. När rådet, som en sista utväg och i enlighet med artikel 29.2, rekommenderar ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid en eller flera inre gränser eller vid avsnitt av dessa, ska det göra en bedömning av i vilken utsträckning en sådan åtgärd sannolikt kan avhjälpa hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom området utan inre gränskontroll på ett tillfredsställande sätt, och ska bedöma huruvida åtgärden står i proportion till hotet i fråga. Den bedömningen ska grunda sig på närmare uppgifter från den eller de berörda medlemsstaterna och kommissionen samt andra relevanta uppgifter, inbegripet sådana som erhållits i enlighet med punkt 2 i den här artikeln. Vid bedömningen ska särskilt följande överväganden beaktas:

a) Vilka möjligheter som finns att använda sig av tekniska eller finansiella stödåtgärder som skulle kunna användas eller som redan har använts på nationell nivå eller unionsnivå eller båda, inbegripet stöd från unionens organ och byråer, såsom byrån, Europeiska stödkontoret för asylfrågor, inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 439/2010⁽¹⁾ eller Europeiska polisbyrån (Europol) inrättad genom beslut 2009/371/RIF samt i vilken utsträckning sådana åtgärder sannolikt skulle kunna bidra till att avhjälpa hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom området utan inre gränskontroll på ett tillfredsställande sätt.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 439/2010 av den 19 maj 2010 om inrättande av ett europeiskt stödkontor för asylfrågor (EUT L 132, 29.5.2010, s. 11).

- b) Den aktuella och sannolika framtida effekten av alla sådana allvarliga brister i samband med yttre gränskontroll som konstateras i samband med de utvärderingar som utförts i enlighet med förordning (EU) nr 1053/2013 samt i vilken utsträckning sådana allvarliga brister utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom området utan inre gränskontroll.
- c) Den sannolika effekten av återinförandet av gränskontroll vid inre gränser på den fria rörligheten av personer.
2. Innan kommissionen antar ett förslag till rådets rekommendation i enlighet med artikel 29.2, får den
- a) begära att medlemsstaterna, byrån, Europol eller andra unionsorgan eller -byråer ska lämna ytterligare uppgifter,
- b) genomföra besök på plats med bistånd av experter från medlemsstaterna och byrån, Europol eller andra relevanta unionsorgan eller -byråer för att samla in och kontrollera sådana uppgifter som är relevanta för den rekommendationen.

Artikel 31

Information till Europaparlamentet och rådet

Kommissionen och den eller de berörda medlemsstaterna ska informera Europaparlamentet och rådet snarast möjligt om alla skäl som kan utlösa tillämpningen av artiklarna 21 och 25–30.

Artikel 32

Tillämpliga bestämmelser när gränskontroll vid de inre gränserna återinförs

När gränskontroller vid de inre gränserna återinförs, ska de tillämpliga bestämmelserna i avdelning II gälla i tillämpliga delar.

Artikel 33

Rapport om återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna

Inom fyra veckor från det att gränskontroll vid de inre gränserna har upphävts, ska den medlemsstat som återinfört gränskontroll vid de inre gränserna överlämna en rapport till Europaparlamentet, rådet och kommissionen om återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna i vilken den särskilt redogör för den inledande bedömningen av och iakttagandet av kriterierna i artiklarna 26, 28 och 30, hur kontrollerna har genomförts, det praktiska samarbetet med grannmedlemsstater, följderna för den fria rörligheten för personer, om återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna varit effektivt, inbegripet en efterhandsbedömning av om återinförandet av gränskontroll uppfyller kravet på proportionalitet.

Kommissionen får avge ett yttrande om denna efterhandsbedömning av det tillfälliga återinförandet av gränskontroll vid en eller flera inre gränser eller vid avsnitt av dessa.

Kommissionen ska minst en gång om året översända en rapport till Europaparlamentet och rådet om hur området utan inre gränskontroll fungerar. Rapporten ska innehålla en förteckning över alla de beslut om återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna som fattats under det berörda året.

Artikel 34

Information till allmänheten

Kommissionen och den berörda medlemsstaten ska på ett samordnat sätt informera allmänheten om varje beslut om att återinföra gränskontroll vid de inre gränserna, med angivande av första och sista giltighetsdag, om det inte föreligger tvingande säkerhetsskäl för att inte göra detta.

Artikel 35

Sekretess

På begäran av den berörda medlemsstaten ska övriga medlemsstater, Europaparlamentet och kommissionen respektera sekretessen för de upplysningar som meddelas i samband med återinförande och förlängning av gränskontroll samt den rapport som upprättats i enlighet med artikel 33.

AVDELNING IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 36

Ändringar av bilagorna

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 37 med avseende på ändringar av bilagorna III, IV och VIII.

Artikel 37

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 13.5 och 36 ska ges till kommissionen tills vidare.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 13.5 och 36 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
5. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 13.5 och 36 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 38

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas. Om kommittén inte avger något yttrande, ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.
3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 8 i förordning (EU) nr 182/2011 jämförd med artikel 5 i den förordningen tillämpas.

Artikel 39

Anmälningar

1. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla
 - a) förteckningen över uppehållstillstånd, med åtskillnad mellan dem som omfattas av artikel 2.16 a och dem som omfattas av artikel 2.16 b och med en mall för de tillstånd som omfattas av artikel 2.16 b. Upphållskort som utfärdats i enlighet med direktiv 2004/38/EG ska särskilt markeras som sådana och en mall ska tillhandahållas för de uppehållskort som inte har utfärdats i enlighet med det enhetliga format som fastställs i förordning (EG) nr 1030/2002,
 - b) förteckningen över deras gränsövergångsställen,

- c) de referensbelopp som krävs för passage av deras yttre gränser och som fastställs årligen av de nationella myndigheterna,
- d) förteckningen över nationella myndigheter som är ansvariga för gränskontroll,
- e) utformningen av de identitetskort som utfärdas av utrikesministerierna,
- f) de undantag från reglerna om passage av de yttre gränserna som avses i artikel 5.2 a,
- g) den statistik som avses i artikel 11.3.

2. Kommissionen ska göra den information som anmälts i enlighet med punkt 1 tillgänglig för medlemsstaterna och allmänheten genom offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning*, C-serien, och på andra lämpliga sätt.

Artikel 40

Lokal gränstrafik

Denna förordning ska inte påverka tillämpningen av unionsbestämmelser om lokal gränstrafik och befintliga bilaterala överenskommelser om lokal gränstrafik.

Artikel 41

Ceuta och Melilla

Bestämmelserna i denna förordning ska inte påverka de särskilda bestämmelser som gäller för städerna Ceuta och Melilla, i enlighet med Konungariket Spaniens förklaring om städerna Ceuta och Melilla i slutakten till avtalet om Konungariket Spaniens anslutning till konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 ⁽¹⁾.

Artikel 42

Medlemsstaternas meddelandeplikt

Medlemsstaterna ska meddela kommissionen sina nationella bestämmelser rörande artikel 23 c och d, de sanktioner som avses i artikel 5.3 och de bilaterala avtal som är tillåtna enligt denna förordning. Senare ändringar av dessa bestämmelser ska meddelas inom fem arbetsdagar.

Medlemsstaternas upplysningar ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*, C-serien.

Artikel 43

Utvärderingsmekanism

1. I enlighet med fördragen och utan att deras bestämmelser om överträdelseförfaranden påverkas ska varje medlemsstats tillämpning av denna förordning utvärderas genom en utvärderingsmekanism.
2. Bestämmelserna för utvärderingsmekanismen anges i förordning (EU) nr 1053/2013. I enlighet med den utvärderingsmekanismen ska medlemsstaterna och kommissionen gemensamt genomföra regelbundna, objektiva och opartiska utvärderingar för att kontrollera att den här förordningen tillämpas korrekt, och kommissionen ska samordna utvärderingarna i nära samarbete med medlemsstaterna. Enligt den mekanismen ska varje medlemsstat utvärderas minst vart femte år av en mindre grupp bestående av företrädare för kommissionen och av experter utsedda av medlemsstaterna.

Utvärderingarna kan bestå av föranmälda eller oanmälda besök på plats vid de yttre eller inre gränserna.

I enlighet med den utvärderingsmekanismen ska kommissionen ansvara för att anta de fleråriga och årliga utvärderingsprogrammen och utvärderingsrapporterna.

3. Vid eventuella brister får rekommendationer till åtgärder för att avhjälpa dessa brister riktas till de berörda medlemsstaterna.

⁽¹⁾ EGT L 239, 22.9.2000, s. 73.

Om allvarliga brister i kontrollerna vid de yttre gränserna påvisas i en utvärderingsrapport som antagits av kommissionen i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) nr 1053/2013 ska artiklarna 21 och 29 i den här förordningen tillämpas.

4. Europaparlamentet och rådet ska informeras i alla skeden av utvärderingen och tillsändas alla relevanta dokument, i enlighet med bestämmelserna för säkerhetsskyddsklassificerade handlingar.

5. Europaparlamentet ska omedelbart och på ett fullständigt sätt informeras om alla förslag om att ändra eller ersätta bestämmelserna i förordning (EU) nr 1053/2013.

Artikel 44

Upphävande

Förordning (EG) nr 562/2006 ska upphöra att gälla.

Hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till den här förordningen och läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga X.

Artikel 45

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Strasbourg den 9 mars 2016.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

J. A. HENNIS-PLASSCHAERT

Ordförande

BILAGA I

Verifikationer som styrker att villkoren för inresa är uppfyllda

De verifikationer som avses i artikel 6.3 kan bl.a. vara följande:

- a) Vid resor i arbetet:
 - i) Inbjudan från ett företag eller en myndighet att delta i samtal, konferenser eller i handels- eller industrievenemang eller evenemang med anknytning till tjänsten.
 - ii) Andra handlingar som visar att det finns handelsförbindelser eller förbindelser med anknytning till tjänsten.
 - iii) Inträdesbiljetter till mässor och kongresser, om man ska delta i någon.
 - b) Vid resor i samband med studier eller annan typ av utbildning:
 - i) Inskrivningsbevis från en utbildningsanstalt som visar att man ska delta i teoretiska eller praktiska utbildnings- och fortbildningskurser.
 - ii) Studentlegitimation eller intyg på deltagande i kurser.
 - c) Vid turist- eller privatresor:
 - i) Verifikationer beträffande inkvarteringen:
 - En inbjudan från värden vid privat inkvartering.
 - En verifikation från hotellet eller pensionatet, eller ett annat lämpligt dokument med uppgift om den planerade inkvarteringen.
 - ii) Verifikationer beträffande resvägen:
 - Bekräftelse på att en organiserad resa beställts eller annat lämpligt dokument med uppgift om resplanerna.
 - iii) Verifikationer beträffande returreisan:
 - Retur- eller rundtursbiljett.
 - d) Vid resor som företas till politiska, vetenskapliga, kulturella, idrottsliga eller religiösa evenemang eller av andra skäl:

Inbjudningar, inträdesbiljetter, anmälningar eller program, om möjligt med angivande av värdorganisationens namn och vistelsens längd, eller något annat lämpligt dokument med uppgift om besökets syfte.
-

BILAGA II

Registrering av information

Vid alla gränsövergångsställen ska all tjänsteinformation och all annan information som är av särskild vikt registreras manuellt eller elektroniskt. Den registrerade informationen ska inbegripa följande:

- a) Namn på den gränskontrolltjänsteman som är lokalt ansvarig för in- och utresekontrollen och på de övriga tjänstemännen i varje arbetslag.
 - b) Förenklade personkontroller i enlighet med artikel 9.
 - c) Utfärdande vid gränsen av handlingar som ersätter pass och viseringar.
 - d) Kvarhållande och klagomål (straffrättsliga och förvaltningsrättsliga överträdelse).
 - e) Beslut om nekad inresa i enlighet med artikel 14 (skäl till nekandet och nationaliteter).
 - f) Inrese- och utresestämplarnas säkerhetskoder, identiteten på de gränskontrolltjänstemän som tilldelas en viss stämpel vid en viss tidpunkt eller under ett visst arbetsskift samt information om försvunna och stulna stämplat.
 - g) Klagomål från personer som utsatts för kontroller.
 - h) Övriga särskilt betydelsefulla polisiära eller rättsliga åtgärder.
 - i) Särskilda händelser.
-

BILAGA III

Utformning av skyltar för de olika köerna vid gränsövergångsställen

DEL A

(1)

(1) Ingen logotyp krävs för Norge och Island.

DEL B1: "Visum krävs ej"

**VISUM
KRÄVS EJ**

DEL B2: "Samtliga pass"

**SAMTLIGA
PASS**

DEL C

⁽¹⁾⁽¹⁾⁽¹⁾

⁽¹⁾ Ingen logotyp krävs för Norge och Island.

**VISUM
KRÄVS EJ**

BILAR

**VISUM
KRÄVS EJ**

BUSSAR

**VISUM
KRÄVS EJ**

LASTBILAR

**SAMTLIGA
PASS**

BILAR

**SAMTLIGA
PASS**

BUSSAR

**SAMTLIGA
PASS**

LASTBILAR

BILAGA IV

Stämplingsföreskrifter

1. Resehandlingar för tredjelandsmedborgare ska systematiskt stämplas vid in- och utresa i enlighet med artikel 11. Närmare bestämmelser om dessa stämplat ges i verkställande kommitténs beslut SCH/COM-EX (94) 16 rev och SCH/Gem-Handb (93) 15 (CONFIDENTIAL).
2. Stämplarnas säkerhetskoder ska bytas ut regelbundet och minst en gång i månaden.
3. När tredjelandsmedborgare som är underkastade viseringsskyldighet reser in och ut ska stämpeln i regel sättas på den sida som är motsatt den på vilken viseringen sitter.

Om denna sida inte kan användas, ska stämpeln sättas på närmast följande sida. Den maskinläsbara zonen ska inte stämplas.

4. Medlemsstaterna ska utse nationella kontaktpunkter som ansvarar för utbyte av information om säkerhetskoderna i de inrese- och utresestämplar som används vid gränsövergångsställena och underrätta de övriga medlemsstaterna, rådets generalsekretariat och kommissionen om detta. Dessa kontaktpunkter ska så fort som möjligt ha tillgång till information om de gemensamma inrese- och utresestämplar som används vid en medlemsstats yttre gränser, särskilt information om
 - a) vilket gränsövergångsställe som använder vilken stämpel,
 - b) identiteten på den gränskontrolltjänsteman som tilldelas en viss stämpel vid en viss tidpunkt,
 - c) säkerhetskoden för varje stämpel vid en viss tidpunkt.

Alla förfrågningar angående gemensamma inrese- och utresestämplar ska ske genom de ovannämnda nationella kontaktpunkterna.

De nationella kontaktpunkterna ska dessutom genast underrätta de andra kontaktpunkterna, rådets generalsekretariat och kommissionen om en ändring av kontaktpunkterna samt om försvunna och stulna stämplat.

BILAGA V

DEL A

Förfaranden för nekad inresa vid gränsen

1. Vid nekad inresa ska den behöriga gränskontrolltjänstemannen förfara enligt följande:
 - a) Fylla i det standardformulär för nekad inresa som återfinns i del B. Den berörda tredjelandsmedborgaren ska underteckna formuläret och ges en kopia av det undertecknade formuläret. Om tredjelandsmedborgaren vägrar att underteckna formuläret, ska gränskontrolltjänstemannen ange denna vägran på formuläret under "Kommentarer".
 - b) Förse passet med en inresestämpel överkryssad med outplånligt svart bläck och på den motsatta högra sidan med outplånligt bläck införa den bokstav eller de bokstäver som anger skälet eller skälen till nekandet (en förteckning över dessa skäl finns i ovan nämnda standardformulär för nekad inresa).
 - c) I förekommande fall upphäva eller återkalla viseringarna i enlighet med villkoren i artikel 34 i förordning (EG) nr 810/2009.
 - d) Notera varje nekad inresa i ett register eller i en förteckning med angivande av identitet och nationalitet för den berörda tredjelandsmedborgaren, referenser till den handling som tillåter tredjelandsmedborgaren att passera gränsen samt skäl och datum för den nekade inresan.
2. Om en tredjelandsmedborgare som har nekats inresa har transporterats till gränsen av en transportör, ska den lokalt ansvariga myndigheten
 - a) beordra transportören att återigen ta ombord tredjelandsmedborgaren och utan dröjsmål transportera honom eller henne till det tredjeland som han/hon transporterades från, till det tredjeland som utfärdade den handling som tillåter gränspassage eller till något annat tredjeland som med säkerhet tillåter inresa, eller hitta sätt för vidarebefordran, i enlighet med artikel 26 i Schengenkonventionen och med rådets direktiv 2001/51/EG ⁽¹⁾,
 - b) i väntan på vidarebefordran, under iakttagande av nationell rätt och med hänsyn till lokala omständigheter, vidta lämpliga åtgärder för att förhindra att tredjelandsmedborgare som har nekats inresa reser in på olaglig väg.
3. Om det finns skäl både att neka en tredjelandsmedborgare inresa och att gripa honom eller henne, ska gränskontrolltjänstemannen ta kontakt med de ansvariga myndigheterna, så att beslut kan fattas om en åtgärd i enlighet med nationell rätt.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2001/51/EG av den 28 juni 2001 om komplettering av bestämmelserna i artikel 26 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 (EGT L 187, 10.7.2001, s. 45).

DEL B

Standardformulär för nekad inresa vid gränsen

Statens namn Statens logotyp (Myndighetens namn)	
(1)	
NEKAD INRESA VID GRÄNSEN	
Den _____ kl. (tidpunkt) _____ vid gränsövergångsstället _____ lämnar undertecknade tjänstemän, _____, följande uppgifter om den berörda personen:	
Efternamn _____	Förnamn _____
Födelsedatum _____	Födelseort _____
Nationalitet _____	Bosatt i _____
Identitetshandling _____	nummer _____
Utfärdad i _____ den _____	
Visering nr _____	typ _____
utfärdad av _____	
giltig från _____ till _____	
för en period av _____ dagar av följande skäl: _____	
Personen kommer från _____ med _____ (ange vilket transportmedel som använts, t.ex. flygnummer) och har upplysts om att han/hon nekats inresa enligt (ange hänvisningar till gällande nationell lagstiftning) av följande skäl:	
☐ (A) Saknar giltiga resehandlingar	
☐ (B) Innehar del- eller helförfalskade resehandlingar	
☐ (C) Saknar giltig visering eller giltigt uppehållstillstånd	
☐ (D) Innehar del- eller helförfalskad visering eller del- eller helförfalskat uppehållstillstånd	
☐ (E) Saknar lämpliga handlingar som styrker syfte och omständigheter för vistelsen. Följande handling(ar) kunde inte tillhandahållas: _____	
☐ (F) Har redan i 90 dagar under den föregående 180-dagarsperioden uppehållit sig på Europeiska unionens medlemsstaters territorium.	
☐ (G) Saknar tillräckliga medel i förhållande till vistelsens längd och art eller för återresan till ursprungs- eller transitlandet	
☐ (H) Förekommer på spärlista	
☐ i SIS	
☐ i nationellt register	
☐ (I) Anses utgöra ett hot mot allmän ordning, inre säkerhet, folkhälsan eller de internationella förbindelserna för en eller flera av Europeiska unionens medlemsstater (varje stat måste ange de hänvisningar till nationell lagstiftning som avser sådana fall av nekad inresa).	
Kommentarer	
Den berörda personen kan överklaga beslutet om nekad inresa i enlighet med nationell lagstiftning. Kopia av handlingen skall lämnas till den berörde (varje stat måste ange de hänvisningar till nationell lagstiftning och nationellt förfarande som avser rätten att överklaga).	
Den berördes namnteckning	Tjänstemannens namnteckning

(1) Ingen logotyp krävs för Norge och Island.

BILAGA VI

Särskilda bestämmelser angående olika typer av gränser och de olika transportmedel som används för passage av de yttre gränserna**1. Landgränser****1.1 Kontroll av vägtrafik**

1.1.1 För att säkerställa effektiva personkontroller och samtidigt garantera en säker och jämn genomströmning av vägtrafiken ska trafiken vid gränsövergångsställena regleras på lämpligt sätt. Vid behov får medlemsstaterna ingå bilaterala avtal för att leda om och stänga av trafiken. De ska underrätta kommissionen om detta i enlighet med artikel 42.

1.1.2 Om medlemsstaterna anser det lämpligt och omständigheterna så tillåter, får de vid landgränserna inrätta skilda köer vid vissa gränsövergångsställen i enlighet med artikel 10.

Medlemsstaternas behöriga myndigheter får när som helst avbryta användningen av skilda köer vid exceptionella omständigheter och när trafiksituationen och infrastrukturens tillstånd kräver detta.

Medlemsstaterna får samarbeta med grannländerna om inrättandet av skilda köer vid gränsövergångsställena vid de yttre gränserna.

1.1.3 Resenärer i fordon får i regel stanna kvar i dem under kontrollen. Personerna kan emellertid uppmanas att stiga ur fordonet, om omständigheterna kräver detta. Om de lokala förhållandena tillåter det, ska noggranna kontroller utföras i utrymmen som är avsatta för detta ändamål. Med tanke på personalens säkerhet ska kontrollerna om möjligt utföras av två gränskontrolltjänstemän.

1.1.4 Gemensamma gränsövergångsställen

1.1.4.1 Medlemsstaterna får ingå eller behålla bilaterala avtal med angränsande tredjeländer om inrättande av gemensamma gränsövergångsställen vid vilka medlemsstatens gränskontrolltjänstemän och tredjelands gränskontrolltjänstemän efter varandra utför utrese- och inresekontroller i enlighet med sin nationella rätt på den andra partens territorium. Gemensamma gränsövergångsställen får vara belägna antingen på en medlemsstats territorium eller på ett tredjelands territorium.

1.1.4.2 Gemensamma gränsövergångsställen belägna på en medlemsstats territorium: Bilaterala avtal genom vilka det inrättas gemensamma gränsövergångsställen som är belägna på en medlemsstats territorium ska innehålla ett tillstånd för gränskontrolltjänstemän från tredjeland att utföra sina arbetsuppgifter i medlemsstaten, under iakttagande av följande principer:

a) Internationellt skydd: En tredjelandsmedborgare som ansöker om internationellt skydd på en medlemsstats territorium ska ges tillgång till medlemsstatens relevanta förfaranden i enlighet med unionens regelverk för asyl.

b) Gripande eller beslag: Om gränskontrolltjänstemän från tredjeland får vetskap om omständigheter som berättigar gripande eller omhändertagande av en person eller beslagtagande av egendom, ska de informera medlemsstatens myndigheter om dessa omständigheter, och medlemsstatens myndigheter ska säkerställa att en lämplig uppföljning görs enligt nationell rätt, unionsrätt och internationell rätt, oberoende av den berörda personens nationalitet.

c) Personer som enligt unionsrätten åtnjuter fri rörlighet när de reser in på unionens territorium: Gränskontrolltjänstemän från tredjeländer ska inte hindra personer som enligt unionsrätten åtnjuter fri rörlighet att resa in på unionens territorium. Om det finns skäl som berättigar att utresa hindras från det berörda tredjelandet, ska gränskontrolltjänstemän från tredjelandet informera medlemsstatens myndigheter om dessa skäl och medlemsstatens myndigheter ska säkerställa att en lämplig uppföljning görs enligt nationell rätt, unionsrätt och internationell rätt.

1.1.4.3 Gemensamma gränsövergångsställen belägna på ett tredjelands territorium: Bilaterala avtal genom vilka det inrättas gemensamma gränsövergångsställen som är belägna på ett tredjelands territorium ska innehålla ett tillstånd för gränskontrolltjänstemän från medlemsstaten att utföra sina arbetsuppgifter i tredjelandet. Vid tillämpning av denna förordning ska kontroller som genomförs av gränskontrolltjänstemän från medlemsstaten vid ett gemensamt gränsövergångsställe på ett tredjelands territorium anses äga rum på den berörda medlemsstatens territorium. Gränskontrolltjänstemän från medlemsstaten ska utföra sina arbetsuppgifter i enlighet med denna förordning under iakttagande av följande principer:

- a) Internationellt skydd: En tredjelandsmedborgare som har passerat en utresekontroll som genomförs av gränskontrolltjänstemän från ett tredjeland och som därefter ansöker om internationellt skydd hos gränskontrolltjänstemän från medlemsstaten som befinner sig i tredjelandet ska ges tillgång till medlemsstatens relevanta förfaranden i enlighet med unionens regelverk för asyl. Myndigheterna i tredjelandet ska godkänna att den berörda personen flyttas till medlemsstatens territorium.
- b) Gripande eller beslag: Om gränskontrolltjänstemän från medlemsstaterna får vetskap om omständigheter som berättigar gripande eller omhändertagande av en person eller beslagtagande av egendom, ska de handla i enlighet med nationell rätt, unionsrätt och internationell rätt. Myndigheterna i tredjelandet ska godkänna att den berörda personen eller det berörda föremålet flyttas till medlemsstatens territorium.
- c) Åtkomst till it-system: Gränskontrolltjänstemän från medlemsstaten ska kunna använda informationssystem för behandling av personuppgifter i enlighet med artikel 8. Medlemsstaterna ska tillåtas att fastställa de tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder som krävs enligt unionsrätten för att skydda personuppgifter mot oavsiktlig eller olaglig förstöring eller oavsiktlig förlust, ändring och obehörig åtkomst eller röjande utan tillstånd, inbegripet åtkomst för tredjelands myndigheter.

1.1.4.4 Den berörda medlemsstaten ska, innan den ingår eller ändrar bilaterala avtal om gemensamma gränsövergångsställen med angränsande tredjeländer, rådfråga kommissionen om huruvida avtalet är förenligt med unionsrätten. Befintliga bilaterala avtal ska meddelas kommissionen senast den 20 januari 2014.

Om kommissionen anser att avtalet är oförenligt med unionsrätten ska den underrätta den berörda medlemsstaten. Medlemsstaten ska vidta alla lämpliga åtgärder för att inom rimlig tid ändra avtalet så att det blir förenligt med unionsrätten.

1.2 *Kontroll av järnvägstrafik*

1.2.1 Både tågpassagerare och tågpersonal ska kontrolleras på tåg som passerar yttre gränser, även på godståg och tomma tåg. Medlemsstaterna får ingå bilaterala eller multilaterala avtal om hur sådana kontroller ska genomföras, under iakttagande av de principer som anges i punkt 1.1.4. Dessa kontroller ska utföras på något av följande sätt:

- På den första station som tåget anländer till eller den sista station som det avgår från på en medlemsstats territorium.
- Ombord på tåget, under transitresa mellan den sista station som det avgår från i ett tredjeland och den första station som tåget anländer till på en medlemsstats territorium eller omvänt.
- På den sista station som tåget avgår från eller den första station som tåget anländer till på ett tredjelands territorium.

1.2.2 För att underlätta persontrafiken med höghastighetståg får de medlemsstater genom vilka dessa tåg från tredjeländer färdas, i samförstånd med de berörda tredjeländerna, också besluta, under iakttagande av de principer som anges i punkt 1.1.4, att inresekontroller av passagerare i tåg från tredjeländer ska utföras på något av följande sätt:

- På de stationer i ett tredjeland där personer stiger ombord.
- På de stationer inom medlemsstaternas territorium där personer stiger av.
- Ombord på tåget under transitresa mellan stationerna på ett tredjelands territorium och stationerna på medlemsstaternas territorium, under förutsättning att personerna stannar ombord på tåget.

1.2.3 Om höghastighetståg från tredjeländer som gör flera uppehåll på medlemsstaternas territorium och järnvägs-transportföretaget kan ta ombord passagerare enbart för den sträcka som återstår på medlemsstaternas territorium, ska dessa passagerare underkastas inresekontroll antingen ombord på tåget eller på bestämmelsestationen, utom när kontroller har utförts i enlighet med punkt 1.2.1 eller punkt 1.2.2 första strecksatsen.

Personer som önskar ta tåget uteslutande för den återstående resan på medlemsstaternas territorium ska före avresan klart och tydligt underrättas om att de kommer att underkastas inresekontroll under resan eller på bestämmelsestationen.

- 1.2.4 Vid resor i motsatt riktning ska de personer som befinner sig på tåget underkastas utresekontroll på liknande sätt.
- 1.2.5 Gränskontrolltjänstemannen får beordra kontroll av hållrummen i vagnarna, vid behov med hjälp av tågmästaren, för att kontrollera att personer eller föremål som omfattas av in- och utresekontroller inte är gömda där.
- 1.2.6 Om det finns skäl att anta att personer som har rapporterats eller misstänks för att ha begått brott eller tredjelandsmedborgare som avser att resa in på olagligt sätt gömmer sig på tåget, ska gränskontrolltjänstemannen, om han eller hon inte kan ingripa enligt sina nationella bestämmelser, underrätta de medlemsstater till eller genom vilkas territorium tåget färdas.

2. Luftgränser

2.1 *Förfaranden för kontroll på internationella flygplatser*

2.1.1 Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska se till att flygplatsoperatören vidtar de åtgärder som krävs för att fysiskt skilja flöden av passagerare på inrikesflygningar från flöden av passagerare på andra flygningar. Lämplig infrastruktur ska i detta syfte inrättas på alla internationella flygplatser.

2.1.2 Platsen där in- eller utresekontroller ska utföras ska fastställas på följande sätt:

- a) Från ett tredjeland ankommande flygpassagerare som fortsätter resan med inrikesflyg ska gå igenom inresekontrollen på den flygplats till vilken flyget från tredjelandet ankommer. Passagerare på inrikesflyg som fortsätter resan med flyg till ett tredjeland (transferpassagerare) ska före utresan gå igenom utresekontrollen på den flygplats från vilken utresan sker.
- b) För flyg från eller till ett tredjeland utan transferpassagerare och flyg med flera mellanlandningar på flygplatser i medlemsstaterna utan byte av flygplan gäller följande:
 - i) Passagerare på flyg från eller till ett tredjeland utan föregående eller efterföljande transfer på medlemsstaternas territorium ska underkastas en inresekontroll vid inreseflygplatsen och en utresekontroll på utreseflygplatsen.
 - ii) Passagerare på flyg från eller till ett tredjeland med flera mellanlandningar på medlemsstaternas territorium utan byte av flygplan (transitpassagerare) och utan möjlighet för passagerare att stiga ombord för den sträcka som är belägen på medlemsstaternas territorium ska underkastas en inresekontroll på ankomstflygplatsen och en utresekontroll på avreseflygplatsen.
 - iii) Om flygbolaget, på flyg som avgår från ett tredjeland med flera mellanlandningar på medlemsstaternas territorium, kan ta ombord passagerare enbart för den återstående sträckan på detta territorium, ska dessa passagerare underkastas en utresekontroll på avreseflygplatsen och en inresekontroll på ankomstflygplatsen.

Kontroller av de passagerare som vid dessa mellanlandningar redan befinner sig ombord och inte har stigit ombord på medlemsstaternas territorium ska utföras i enlighet med led ii. Det omvända förfarandet ska tillämpas på flygningar av denna kategori om bestämmelselandet är ett tredjeland.

2.1.3 In- och utresekontroller ska normalt inte utföras i flygplanet eller vid utgången, såvida inte detta är motiverat utifrån en bedömning av riskerna för inre säkerhet och olaglig invandring. För att säkerställa att passagerarna kontrolleras i enlighet med artiklarna 7–14 på de flygplatser som har utsetts till gränsövergångsställen ska medlemsstaterna se till att flygplatsmyndigheterna vidtar de åtgärder som är nödvändiga för att leda passagerartrafiken till lokaler som är reserverade för kontrollen.

Medlemsstaterna ska se till att flygplatsoperatören vidtar de åtgärder som är nödvändiga för att hindra obehöriga personer från att komma in på eller lämna de reserverade områdena, till exempel transitområdet. Kontroller ska normalt inte göras i transitområdet, såvida inte detta är motiverat utifrån en bedömning av riskerna för inre säkerhet och olaglig invandring; det får utföras kontroller i detta område i synnerhet av personer som är underkastade visering för flygplatstransitering för kontroll av att de verkligen innehar en sådan visering.

- 2.1.4 Om ett flygplan under flygning från ett tredjeland, på grund av force majeure eller vid överhängande fara eller enligt instruktioner från myndigheterna, måste landa på en flygplats som inte är ett gränsövergångsställe, får detta flygplan fortsätta sin flygning endast efter tillstånd från gränskontrolltjänstemännen och tullmyndigheterna. Detsamma ska gälla om ett flygplan från ett tredjeland landar utan tillstånd. Artiklarna 7–14 ska under alla omständigheter tillämpas på kontrollen av passagerarna på dessa flygplan.
- 2.2 *Förfaranden för kontroll på sekundära flygplatser*
- 2.2.1 Det ska säkerställas att personer kontrolleras i enlighet med artiklarna 7–14 även på flygplatser som inte har ställning som internationella flygplatser enligt relevant nationell rätt (sekundära flygplatser) men har tillstånd för flygningar från eller till tredjeländer.
- 2.2.2 Med avvikelse från punkt 2.1.1 får man på sekundära flygplatser avstå från att installera anläggningar för att fysiskt skilja inrikespassagerare från passagerare på andra flyg, utan att detta påverkar bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 300/2008⁽¹⁾. Om trafikvolymen är låg, är det dessutom inte nödvändigt att gränskontrolltjänstemän ständigt finns på plats, såvida det kan garanteras att nödvändig personal vid behov kan infinna sig inom lämplig tid.
- 2.2.3 Om det inte ständigt finns gränskontrolltjänstemän på plats på en sekundär flygplats, ska flygplatsföreståndaren i tillräckligt god tid i förväg informera gränsövervakningen om ankomst och avgång för flygplan från eller till tredjeländer.
- 2.3 *Kontroll av personer i privatflyg*
- 2.3.1 Vid privata flygningar från eller till tredjeländer ska befälhavaren före starten till gränskontrolltjänstemännen i destinationsmedlemsstaten och, i förekommande fall, i den medlemsstat där den första inresan äger rum överlämna en allmän deklARATION, som bland annat ska innehålla en färdplan, i enlighet med bilaga 2 till konventionen angående internationell civil luftfart, och uppgifter om passagerarnas identitet.
- 2.3.2 När privatflyg från ett tredjeland på väg till en medlemsstat mellanlandar på andra medlemsstaters territorium, ska de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där inresan sker utföra inresekontroller och fästa en inresetämpel på den allmänna deklARATION som avses i punkt 2.3.1.
- 2.3.3 När det inte med säkerhet kan fastställas att en flygning endast sker från eller till medlemsstaternas territorium utan mellanlandning på ett tredjelands territorium, ska de behöriga myndigheterna på flygplatserna göra en personkontroll i enlighet med punkterna 2.1 och 2.2.
- 2.3.4 Bestämmelser om inresa och utresa för segelflygplan, mycket lätta flygplan, helikoptrar och hantverksmässigt byggda flygplan som endast kan tillryggalägga korta sträckor samt styrbara ballonger ska fastställas i nationell rätt och eventuellt genom bilaterala avtal.
3. **Sjögränser**
- 3.1 *Allmänna kontrollförfaranden för sjötrafik*
- 3.1.1 Kontroller av fartyg ska utföras i ankomst- eller avresehamnen eller på en därför avsedd plats i omedelbar närhet av fartyget eller ombord på fartyget på territorialvatten såsom de definieras i Förenta nationernas havsrättskonvention. Medlemsstaterna får ingå avtal enligt vilka kontroller också får utföras under resan eller på ett tredjelands territorium vid fartygets ankomst eller avresa, under iakttagande av de principer som anges i punkt 1.1.4.
- 3.1.2 Befälhavaren, skeppsklareraren eller en annan person som bemyndigats av befälhavaren eller godkänts på ett sätt som är godtagbart för den berörda offentliga myndigheten (i båda fallen nedan kallade *befälhavaren*) ska upprätta en förteckning över besättningen och eventuella passagerare som innehåller den information som krävs i formulären 5 (besättningsförteckning) och 6 (passagerarförteckning) i konventionen om förenkling av formaliteterna i internationell sjöfart (FAL-konventionen) samt, i tillämpliga fall, viserings- eller uppehållstillståndsnumren
- senast 24 timmar före ankomst till hamnen, eller
 - senast när fartyget lämnar föregående hamn, om sjöresan kommer att vara mindre än 24 timmar, eller
 - så snart som dessa uppgifter är tillgängliga, om anlöpshamnen inte är känd eller om den ändras under resan.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 300/2008 av den 11 mars 2008 om gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten och om upphävande av förordning (EG) nr 2320/2002 (EUT L 97, 9.4.2008, s. 72).

Befälhavaren ska ge in förteckningen eller förteckningarna till gränskontrolltjänstemännen eller, om så fastställs i nationell rätt, andra relevanta myndigheter som utan dröjsmål ska vidarebefordra dem till gränskontrolltjänstemännen.

- 3.1.3 Ett mottagandebevis (undertecknad kopia av förteckningen eller förteckningarna eller ett elektroniskt mottagandebevis) ska av gränskontrolltjänstemännen eller de myndigheter som avses i punkt 3.1.2 lämnas till befälhavaren, som på begäran ska visa upp det när fartyget är i hamn.
- 3.1.4 Befälhavaren ska utan dröjsmål meddela den behöriga myndigheten varje förändring i besättningens sammansättning eller antalet passagerare.

Befälhavaren ska dessutom utan dröjsmål, och inom den tidsfrist som fastställs i punkt 3.1.2, anmäla till behöriga myndigheter om det finns fripassagerare ombord. Befälhavaren ska dock fortsätta att vara ansvarig för fripassagerarna.

Genom undantag från artiklarna 5 och 8 ska inga systematiska gränskontroller utföras på personer som vistas ombord. Gränskontrolltjänstemän ska emellertid utföra en genomsökning av fartyget och kontroller av de personer som vistas ombord endast när detta är berättigat av en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring.

- 3.1.5 Befälhavaren ska i god tid och i enlighet med de bestämmelser som gäller i den berörda hamnen anmäla fartygets avresa till den behöriga myndigheten.

3.2 Särskilda kontrollförfaranden för vissa typer av sjöfart

Kryssningsfartyg

- 3.2.1 Kryssningsfartygets befälhavare ska till den behöriga myndigheten översända uppgifter om kryssningsrutten och kryssningsprogrammet så fort dessa upprättats och senast inom den tidsfrist som fastställs i punkt 3.1.2.
- 3.2.2 Om ett kryssningsfartygs rutt uteslutande omfattar hamnar på medlemsstaternas territorium, ska med avvikelse från artiklarna 5 och 8 inga in- och utresekontroller utföras och kryssningsfartyget får lägga till i hamnar som inte är gränsövergångsställen.

Det ska emellertid utföras kontroller av besättningen och passagerarna på sådana fartyg endast när detta är berättigat av en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring.

- 3.2.3 Om ett kryssningsfartygs rutt omfattar såväl hamnar inom medlemsstaternas territorium som hamnar i tredjeländer, ska med avvikelse från artikel 8 in- och utresekontrollerna utföras enligt följande:

- a) När kryssningsfartyget kommer från en hamn i ett tredjeland och för första gången anlöper en hamn på en medlemsstats territorium, ska besättningen och passagerarna underkastas inresekontroller på grundval av de namnlistor över besättning och passagerare som avses i punkt 3.1.2.

Passagerare som går i land ska underkastas inresekontroller i enlighet med artikel 8, om inte en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring visar att det inte föreligger något behov av sådana kontroller.

- b) När kryssningsfartyget kommer från en hamn i ett tredjeland och åter anlöper en hamn på en medlemsstats territorium, ska besättningen och passagerarna underkastas inresekontroll på grundval av de namnlistor över besättning och passagerare som avses i punkt 3.1.2, i den mån dessa listor har ändrats sedan kryssningsfartyget anlöpte föregående hamn på en medlemsstats territorium.

Passagerare som går i land ska underkastas inresekontroller i enlighet med artikel 8, om inte en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring visar att det inte föreligger något behov av sådana kontroller.

- c) När ett kryssningsfartyg kommer från en hamn i en medlemsstat och anlöper en annan hamn i en medlemsstat, ska passagerare som går i land underkastas inresekontroller i enlighet med artikel 8, om detta krävs enligt en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring.

- d) När ett kryssningsfartyg avgår från en hamn i en medlemsstat till en hamn i ett tredjeland, ska besättningen och passagerarna underkastas utresekontroller på grundval av namnlistorna över besättning och passagerare.

Om detta krävs enligt en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring, ska passagerare som går ombord underkastas utresekontroller i enlighet med artikel 8.

- e) När ett kryssningsfartyg avgår från en hamn i en medlemsstat till en annan hamn i en medlemsstat, ska inga utresekontroller utföras.

Det ska emellertid utföras kontroller av besättningen och passagerarna på sådana fartyg endast när detta är berättigat av en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring.

Fritidsbåtstrafik

- 3.2.4 Med avvikelse från artiklarna 5 och 8 ska personer ombord på fritidsbåtar som kommer från eller avgår till en hamn i en medlemsstat inte underkastas in- och utresekontroller och får gå in i en hamn som inte är ett gränsövergångsställe.

När det bedöms föreligga risk för olaglig invandring, och i synnerhet om ett tredjelands kust är belägen i omedelbar närhet av den berörda medlemsstatens territorium, ska emellertid personkontroller och/eller en fysisk genomsökning av fritidsbåten göras.

- 3.2.5 Med avvikelse från artikel 5 får en fritidsbåt som kommer från ett tredjeland undantagsvis gå in i en hamn som inte är ett gränsövergångsställe. I sådana fall ska de ombordvarande underrätta hamnmyndigheterna för att få tillstånd att gå in i denna hamn. Hamnmyndigheterna ska kontakta myndigheterna i den närmaste hamn som är ett gränsövergångsställe för att meddela båtens ankomst. Passagerardeklarationen ska göras genom att förteckningen över de ombordvarande lämnas till hamnmyndigheterna. Denna förteckning ska vara tillgänglig för gränskontrolltjänstemännen senast vid ankomsten.

Om på grund av force majeure en fritidsbåt från ett tredjeland måste lägga till i en hamn som inte är ett gränsövergångsställe, ska hamnmyndigheterna också kontakta myndigheterna i den närmaste hamn som är ett gränsövergångsställe för att meddela båtens närvaro.

- 3.2.6 Ett dokument med alla tekniska uppgifter om båten och namnen på de ombordvarande ska lämnas in i samband med kontrollen. En kopia av detta dokument ska överlämnas till myndigheterna i inrese- och utresehamnarna. Så länge båten finns kvar på en medlemsstats territorialvatten ska ett exemplar av detta dokument finnas bland båtens handlingar.

Kustfiske

- 3.2.7 Med avvikelse från artiklarna 5 och 8 ska besättningen på kustfiskefartyg som varje dag eller inom 36 timmar återvänder till registreringshamnen eller till någon annan hamn på medlemsstaternas territorium utan att lägga till i någon hamn på ett tredjelands territorium inte underkastas någon systematisk kontroll. Bedömningen av riskerna för olaglig invandring, i synnerhet om ett tredjelands kust är belägen i omedelbar närhet av den berörda medlemsstatens territorium, ska dock beaktas för fastställande av hur ofta kontroller bör utföras. Alltefter dessa risker ska personkontroller och/eller en fysisk genomsökning av fartyget göras.
- 3.2.8 Besättningen ombord på kustfiskefartyg som inte är registrerade i en hamn på en medlemsstats territorium ska kontrolleras enligt bestämmelserna om sjömän.

Färjeförbindelser

- 3.2.9 Passagerare på färjor som upprätthåller förbindelser med hamnar i tredjeländer ska underkastas kontroll. Följande regler ska tillämpas:

- a) När så är möjligt ska medlemsstaterna inrätta skilda köer i enlighet med artikel 10.
- b) Passagerare till fots ska kontrolleras för sig.
- c) Kontroller av passagerare i personbilar ska utföras när de är vid fordonet.

- d) Passagerare på turistbussar ska behandlas på samma sätt som passagerare till fots. De ska lämna turistbussen för kontrollerna.
- e) Kontroller av lastbilsförare och deras eventuella följeslagare ska utföras när de är vid fordonet. Denna kontroll och kontrollen av de andra passagerarna ska i princip ske var för sig.
- f) För att kontrollerna ska utföras snabbt ska ett tillräckligt antal kontrollspärrar inrättas.
- g) De transportmedel som används av passagerarna, den eventuella lasten samt andra transporterade föremål ska underkastas stickprovskontroll, framför allt för upptäckt av olagliga invandrare.
- h) Färjors besättningsmedlemmar ska behandlas på samma sätt som besättningsmedlemmarna på handelsfartyg.
- i) Punkt 3.1.2 (skyldighet att överlämna passagerar- och besättningsförteckningar) är inte tillämplig. Om en förteckning över personerna ombord måste upprättas enligt rådets direktiv 98/41/EG ⁽¹⁾ ska befälhavaren senast trettio minuter efter avgång från en hamn i ett tredjeland översända en kopia av förteckningen till den behöriga myndigheten i ankomsthavnen på medlemsstaternas territorium.

3.2.10 Om en färja som kommer från ett tredjeland anlöper mer än en hamn på medlemsstaternas territorium och tar ombord passagerare enbart för den återstående sträckan på detta territorium, ska dessa passagerare underkastas en utresekontroll i avresehamnen och en inresekontroll i ankomsthavnen.

Kontroller av de personer som, då färjan anlöper en hamn, redan befinner sig ombord och inte har stigit ombord på medlemsstaternas territorium ska utföras i ankomsthavnen. Det omvända förfarandet ska tillämpas om bestämmelselandet är ett tredjeland.

Godsförbindelser mellan medlemsstater

3.2.11 Genom undantag från artikel 8 ska inga gränskontroller utföras på godsförbindelser mellan samma två eller flera hamnar inom medlemsstaternas territorium utan anlöpning av hamnar utanför detta territorium där förbindelsen utgör transport av varor.

Det ska emellertid utföras kontroller av besättningen och passagerarna på sådana fartyg endast när detta är berättigat av en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring.

4. Sjöfart på inre vattenvägar

- 4.1 Med *sjöfart på de inre vattenvägarna som medför passage av en yttre gräns* avses användning av alla typer av båtar och flytande farkoster för yrkes- eller fritidsändamål på floder, kanaler och sjöar.
- 4.2 För båtar som används för yrkesändamål ska kaptenen och de personer som är anställda ombord och är upptagna på besättningslistan och dessa personers familjemedlemmar, om de bor ombord, betraktas som besättningsmedlemmar eller likvärdiga.
- 4.3 De relevanta bestämmelserna i punkterna 3.1 och 3.2 ska också tillämpas på kontroller av sjöfart på de inre vattenvägarna.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 98/41/EG av den 18 juni 1998 om registrering av personer som färdas ombord på passagerarfartyg som ankommer till eller avgår från hamnar i gemenskapens medlemsstater (EGT L 188, 2.7.1998, s. 35).

BILAGA VII

Särskilda regler för vissa personkategorier**1. Statschefer**

Med avvikelse från artikel 6 och artiklarna 8–14 får statschefer och de medlemmar av deras delegationer vilkas ankomst och avresa officiellt har meddelats gränskontrolltjänstemännen genom diplomatiska kanaler inte underkastas in- och utresekontroller.

2. Flygplanspiloter och andra besättningsmedlemmar

2.1 Med avvikelse från artikel 6 kan innehavare av certifikat för piloter eller besättningsmedlemmar enligt bilaga 9 till konventionen om civil luftfart av den 7 december 1944 under utövande av sin tjänst och på grundval av dessa handlingar

a) stiga ombord och stiga av på mellanlandnings- eller ankomstflygplatsen på en medlemsstats territorium,

b) bege sig till den kommun på en medlemsstats territorium där mellanlandnings- eller ankomstflygplatsen ligger,

c) med valfritt transportmedel bege sig till en flygplats belägen på en medlemsstats territorium för att stiga ombord på ett flygplan som avgår från denna flygplats.

I alla övriga fall ska kraven i artikel 6.1 vara uppfyllda.

2.2 Bestämmelserna i artiklarna 7–14 ska tillämpas på kontroller av flygplansbesättningar. Flygplansbesättningar ska om möjligt kontrolleras först. De ska kontrolleras antingen före passagerarna eller i särskilda lokaler som har avsatts för detta ändamål. Med avvikelse från artikel 8 får besättningar som den gränskontrollansvariga personalen känner till från sin tjänsteutövning kontrolleras enbart genom stickprov.

3. Sjömän

Genom undantag från artiklarna 5 och 8 får medlemsstaterna tillåta sjömän som innehar identitetshandlingar för sjömän utfärdade i enlighet med Internationella arbetsorganisationens (ILO) konvention angående nationella identitetshandlingar för sjömän nr 108 (1958) eller nr 185 (2003), konventionen om förenkling av formaliteterna i internationell sjöfart (FAL-konventionen) och relevant nationell rätt att resa in på medlemsstaternas territorium genom att gå i land och stanna inom området runt den hamn som deras fartyg anlöper eller i angränsande kommuner, eller lämna medlemsstaternas territorium genom att återvända till sina fartyg, utan att anmäla sig vid ett gränsövergångsställe, under förutsättning att de är upptagna på sitt fartygs besättningsförteckning, som tidigare har lämnats till de behöriga myndigheterna för kontroll.

På grundval av bedömningen av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring ska sjömännen dock underkastas kontroll av gränskontrolltjänstemännen i enlighet med artikel 8 innan de går i land.

4. Innehavare av diplomatpass, officiella pass eller tjänstepass och medlemmar av internationella organisationer

4.1 Innehavare av diplomatpass, officiella pass eller tjänstepass, utfärdade av tredjeländer eller regeringar som är erkända av medlemsstaterna samt innehavare av handlingar som har utfärdats av de internationella organisationer som anges i punkt 4.4, vilka reser i tjänsten, får i kraft av sina speciella privilegier eller immuniteter ges företräde framför andra resenärer vid gränsövergångsställen, även om de, i förekommande fall, fortfarande är skyldiga att inneha visering.

Med avvikelse från artikel 6.1 c ska innehavare av sådana handlingar inte avkrävas bevis på att de har tillräckliga medel för sitt uppehälle.

- 4.2 Om en person som infinder sig vid den yttre gränsen åberopar privilegier, immuniteter och undantag, får gränskontrolltjänstemannen kräva att han eller hon företer bevis på sin status genom att uppvisa de relevanta handlingarna, särskilt intyg utfärdade av den ackrediterande staten, ett diplomatpass eller annat. I tveksamma fall får gränskontrolltjänstemannen i brådskande fall vända sig direkt till utrikesministeriet.
- 4.3 Ackrediterade medlemmar av diplomatiska beskickningar och konsulära representationer och deras familjer får resa in på medlemsstaternas territorium mot uppvisande av det kort som avses i artikel 20.2 och den handling som tillåter dem att passera gränsen. Dessutom får med avvikelse från artikel 14 gränskontrolltjänstemännen inte neka innehavare av diplomatpass, officiella pass eller tjänstepass inresa på medlemsstaternas territorium utan att först samråda med de relevanta nationella myndigheterna. Detta ska även gälla då sådana personer har registrerats i SIS.
- 4.4 De handlingar som utfärdats av internationella organisationer i de syften som anges i punkt 4.1 är i synnerhet följande:
- Förenta nationernas *laissez-passer*, som utfärdas till personal vid Förenta nationerna och dess underordnade organ enligt konventionen rörande privilegier och immunitet för Förenta nationernas fackorgan, som antogs av Förenta nationernas generalförsamling i New York den 21 november 1947.
 - Europeiska unionens (EU) *laissez-passer*.
 - Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) *laissez-passer*.
 - Identitetshandling utfärdad av Europarådets generalsekreterare.
 - Handlingar som utfärdas i enlighet med artikel III.2 i avtalet mellan parterna i Atlantpaksorganisationen som avser status för deras militära personal (militära ID-kort tillsammans med en reseorder, resefullmakt eller en enskild eller kollektiv tjänsteorder) samt handlingar som utfärdas inom ramen för ett partnerskap för fred.
5. **Gränsarbetare**
- 5.1 Förfarandena för kontroll av gränsarbetare omfattas av de allmänna bestämmelserna om gränskontroll, särskilt artiklarna 8 och 14.
- 5.2 Med avvikelse från artikel 8 ska personer som gränskontrolltjänstemännen känner väl genom att de ofta passerar gränsen vid samma gränsövergångsställe, och som efter en första kontroll varken har visat sig finnas registrerade i SIS eller i något nationellt dataregister, endast underkastas stickprovskontroller för kontroll av att de har en giltig handling som tillåter dem att gå över gränsen och uppfyller de nödvändiga inresevillkoren. Sådana personer ska då och då, utan förvarning och med oregelbundna intervaller, underkastas en noggrann kontroll.
- 5.3 Bestämmelserna i punkt 5.2 får utvidgas till andra kategorier av personer som regelbundet passerar gränsen.
6. **Underåriga**
- 6.1 Gränskontrolltjänstemännen ska vara särskilt uppmärksamma på underåriga, oavsett om de åtföljs av vuxna eller inte. Underåriga som passerar en yttre gräns ska underkastas samma kontroller vid inresa och utresa som vuxna i enlighet med denna förordning.
- 6.2 När underåriga åtföljs av vuxna, ska gränskontrolltjänstemännen kontrollera om den medföljande har föräldraansvar för den underårige, särskilt i de fall då den underårige endast åtföljs av en vuxen och det finns en grundad anledning att anta att den underårige olagligen har förts bort från den eller de personer som har det lagliga föräldraansvaret. I det sistnämnda fallet ska gränskontrolltjänstemännen göra ytterligare utredningar i syfte att upptäcka eventuella inkonsekvenser eller motsägelser i den information som lämnats.

- 6.3 Om underåriga reser utan en medföljande vuxen, ska gränskontrolltjänstemännen genom en noggrann kontroll av resehandlingar och verifikationer försäkra sig om att de underåriga inte lämnar territoriet mot de föräldraansvarigas vilja.
- 6.4 Medlemsstaterna ska utse nationella kontaktpunkter för rådgivning om underåriga och informera kommissionen om detta. Kommissionen ska tillhandahålla medlemsstaterna en förteckning över dessa nationella kontaktpunkter.
- 6.5 Om det råder tvivel om de förhållanden som anges i punkterna 6.1, 6.2 och 6.3, ska gränskontrolltjänstemännen använda förteckningen över nationella kontaktpunkter för rådgivning om underåriga.

7. Räddningstjänst, polis, brandkår och gränskontrolltjänstemän

Arrangemangen för in- och utresa för anställda vid räddningstjänst, polis och brandkår som handlar i nödsituationer liksom för gränskontrolltjänstemän som passerar gränsen för att fullgöra sina yrkesförpliktelser ska fastställas i nationell rätt. Medlemsstaterna får ingå bilaterala avtal med tredjeländer om in- och utresa för dessa kategorier av personer. Dessa arrangemang och bilaterala avtal får föreskriva undantag från artiklarna 5, 6 och 8.

8. Arbetstagare som utför offshorearbete

Genom undantag från artiklarna 5 och 8 ska det inte ske någon systematisk kontroll av arbetstagare som utför offshorearbete som regelbundet återvänder sjövägen eller luftvägen till medlemsstaternas territorium utan att ha vistats på ett tredjelands territorium.

En bedömning av riskerna för olaglig invandring, i synnerhet om ett tredjelands kust är belägen i en offshore-anläggnings omedelbara närhet, ska dock beaktas för fastställande av hur ofta kontroller bör utföras.

BILAGA VIII

Statens namn	
Statens logotyp (Kontorets namn)	
(1)	
<p>GODKÄNNANDE AV BEVIS PÅ ATT VILLKÖREN FÖR VARAKTIGHETEN AV EN KORTARE VISTELSE HAR RESPEKTERATS NÅR RESEHANDLINGEN SAKNAR INRESE- ELLER UTRESESTÅMPEL</p>	
Den _____ kl. (tidpunkt) _____ i (ort) _____	
Den undertecknande myndigheten _____ lämnar följande uppgifter om den berörda personen:	
Efternamn _____	Förnamn _____
Födelsedatum _____	Födelseort _____
Nationalitet _____	Bosatt i _____
Resehandling _____	nummer _____
Utfärdad i _____	den _____
Visering nummer _____ (i förekommande fall) utfärdad av _____	
för en period av _____ dagar av följande skäl: _____	
<p>Med beaktande av det bevis avseende varaktigheten av hans/hennes vistelse på medlemsstaternas territorium som han/hon har lämnat, skall han/hon anses ha rest in på eller lämnat territoriet i medlemsstaten _____ den _____ kl. _____ vid gränsövergångsstället _____ .</p>	
Kontaktuppgifter för den undertecknande myndigheten:	
Tfn: _____	
Fax: _____	
e-post: _____	
Den berörda personen skall erhålla ett exemplar av denna handling.	
Berörd person	Ansvarig tjänsteman + stämpel

(1) Ingen logotyp krävs för Island och Norge.

BILAGA IX

Upphävd förordning och en förteckning över ändringar av denna

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006
(EUT L 105, 13.4.2006, s. 1)

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 296/2008
(EUT L 97, 9.4.2008, s. 60)

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 81/2009
(EUT L 35, 4.2.2009, s. 56)

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009
(EUT L 243, 15.9.2009, s. 1)

Endast artikel 55

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 265/2010
(EUT L 85, 31.3.2010, s. 1)

Endast artikel 2

Punkt 9 i bilaga V till 2011 års anslutningsakt

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 610/2013
(EUT L 182, 29.6.2013, s. 1)

Endast artikel 1

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1051/2013
(EUT L 295, 6.11.2013, s. 1)

BILAGA X

Jämförelsetabell

Förordning (EG) nr 562/2006	Denna förordning
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2, inledningen	Artikel 2, inledningen
Artikel 2.1–2.8	Artikel 2.1–2.8
Artikel 2.8a	Artikel 2.9
Artikel 2.9	Artikel 2.10
Artikel 2.10	Artikel 2.11
Artikel 2.11	Artikel 2.12
Artikel 2.12	Artikel 2.13
Artikel 2.13	Artikel 2.14
Artikel 2.14	Artikel 2.15
Artikel 2.15	Artikel 2.16
Artikel 2.16	Artikel 2.17
Artikel 2.17	Artikel 2.18
Artikel 2.18	Artikel 2.19
Artikel 2.18a	Artikel 2.20
Artikel 2.19	Artikel 2.21
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 3a	Artikel 4
Artikel 4	Artikel 5
Artikel 5.1	Artikel 6.1
Artikel 5.1a	Artikel 6.2
Artikel 5.2	Artikel 6.3
Artikel 5.3	Artikel 6.4
Artikel 5.4	Artikel 6.5
Artikel 6	Artikel 7
Artikel 7.1 och 7.2	Artikel 8.1 och 8.2
Artikel 7.3 a	Artikel 8.3 a

Förordning (EG) nr 562/2006	Denna förordning
Artikel 7.3 aa	Artikel 8.3 b
Artikel 7.3 ab	Artikel 8.3 c
Artikel 7.3 ac	Artikel 8.3 d
Artikel 7.3 ad	Artikel 8.3 e
Artikel 7.3 ae	Artikel 8.3 f
Artikel 7.3 b	Artikel 8.3 g
Artikel 7.3 c	Artikel 8.3 h
Artikel 7.3 d	Artikel 8.3 i
Artikel 8	Artikel 9
Artikel 9.1	Artikel 10.1
Artikel 9.2 första stycket led a	Artikel 10.2 första och andra styckena
Artikel 9.2 första stycket led b	Artikel 10.2 tredje stycket
Artikel 9.2 andra stycket	Artikel 10.2 fjärde stycket
Artikel 9.2 tredje stycket	Artikel 10.2 femte stycket
Artikel 9.3 och 9.4	Artikel 10.3 och 10.4
Artikel 10.1–10.5	Artikel 11.1–11.5
Artikel 10.6	—
Artikel 11	Artikel 12
Artikel 12	Artikel 13
Artikel 13	Artikel 14
Artikel 14	Artikel 15
Artikel 15	Artikel 16
Artikel 16	Artikel 17
Artikel 17	Artikel 18
Artikel 18	Artikel 19
Artikel 19	Artikel 20
Artikel 19a (kapitel IV)	—
Artikel 19a (kapitel IVa)	Artikel 21

Förordning (EG) nr 562/2006	Denna förordning
Artikel 20	Artikel 22
Artikel 21	Artikel 23
Artikel 22	Artikel 24
Artikel 23	Artikel 25
Artikel 23a	Artikel 26
Artikel 24	Artikel 27
Artikel 25	Artikel 28
Artikel 26	Artikel 29
Artikel 26a	Artikel 30
Artikel 27	Artikel 31
Artikel 28	Artikel 32
Artikel 29	Artikel 33
Artikel 30	Artikel 34
Artikel 31	Artikel 35
Artikel 32	Artikel 36
Artikel 33	Artikel 37
Artikel 33a	Artikel 38
Artikel 34	Artikel 39
Artikel 35	Artikel 40
Artikel 36	Artikel 41
Artikel 37	Artikel 42
Artikel 37a	Artikel 43
Artikel 38	—
Artikel 39	Artikel 44
Artikel 40	Artikel 45
Bilagorna I–VIII	Bilagorna I–VIII
—	Bilaga IX
—	Bilaga X

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2017/458

av den 15 mars 2017

om ändring av förordning (EU) 2016/399 vad gäller stärkandet av kontroller mot relevanta databaser vid de yttre gränserna

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 77.2 b,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) Kontroller vid de yttre gränserna är fortfarande en av de viktigaste garantierna för området utan inre gränskontroller, och bidrar avsevärt till att garantera unionens och dess medborgares långsiktiga säkerhet. Dessa kontroller utförs i alla medlemsstaters intresse. Ett syfte med dessa kontroller är att förebygga eventuella hot mot medlemsstaternas inre säkerhet och allmänna ordning, oavsett vilket ursprung sådana hot har och även om hotet härrör från unionsmedborgare.
- (2) Minimikontroller som grundar sig på en snabb och enkel verifiering av giltigheten hos resehandlingen för gränspassage är för närvarande regeln för personer som åtnjuter rätten till fri rörlighet enligt unionsrätten. Fenomenet med utländska terroriststridande, varav många är unionsmedborgare, visar att det är nödvändigt att stärka kontrollerna vid de yttre gränserna av personer som åtnjuter rätten till fri rörlighet enligt unionsrätten.
- (3) Resehandlingar som tillhör personer som åtnjuter rätten till fri rörlighet enligt unionsrätten bör därför vid inresa till och utresa från medlemsstaternas territorium systematiskt kontrolleras mot relevanta databaser för stulna, förskingrade, förkomna och ogiltigförklarade resehandlingar för att säkerställa att dessa personer inte döljer sin verkliga identitet.
- (4) Medlemsstaterna är skyldiga att systematiskt kontrollera tredjelandsmedborgare mot alla relevanta databaser vid inresa. Det bör säkerställas att sådana kontroller utförs systematiskt även vid utresa.
- (5) Gränskontrolltjänstemännen bör även systematiskt kontrollera personer som åtnjuter rätten till fri rörlighet enligt unionsrätten mot Schengens informationssystem (SIS) och andra relevanta unionsdatabaser. Detta bör inte påverka sökningar i nationella databaser och Interpols databaser.
- (6) För detta ändamål bör medlemsstaterna säkerställa att deras gränskontrolltjänstemän, vid gränsövergångsställen vid de yttre gränserna, har åtkomst till de relevanta nationella databaserna och unionsdatabaserna, däribland SIS och Interpols databas över stulna och förkomna resehandlingar, för att säkerställa att denna förordning tillämpas fullt ut.

⁽¹⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 16 februari 2017 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 7 mars 2017.

- (7) Dessa systematiska kontroller bör utföras i full överensstämmelse med tillämplig unionsrätt, däribland Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*), och i överensstämmelse med artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399⁽¹⁾ och fullständigt respektera mänsklig värdighet i enlighet med artikel 7 i den förordningen.
- (8) I enlighet med artikel 15 i förordning (EU) 2016/399 bör medlemsstaterna sätta in lämplig personal i tillräckligt antal och tillräckliga resurser för utförandet av systematiska kontroller för att förhindra att dessa kontroller orsakar oproportionella väntetider och hindrar trafikflödet vid de yttre gränserna.
- (9) Kravet att utföra systematiska kontroller vid inresa och utresa gäller medlemsstaternas yttre gränser. Det gäller även, både vid inresa och utresa, medlemsstaternas inre gränser för vilka verifieringarna i enlighet med de tillämpliga processerna för Schengenuvärderingar redan har slutförts framgångsrikt, men för vilka något beslut om att avskaffa kontrollerna vid de inre gränserna i enlighet med relevanta bestämmelser i relevanta anslutningsakter ännu inte har fattats. För att undvika att de personer som åtnjuter rätten till fri rörlighet enligt unionsrätten underkastats dessa kontroller två gånger när de passerar dessa medlemsstaters inre gränser landvägen, bör det vid utresa, på grundval av en riskbedömning, vara möjligt att underkasta dem dessa kontroller på ett icke-systematiskt sätt.
- (10) Den tekniska utvecklingen har gjort det möjligt i princip att göra sökningar i relevanta databaser på ett sätt som ger en begränsad inverkan på tidsåtgången för gränspassager, eftersom kontrollerna av både handlingar och personer kan göras parallellt. Automatiska spärrar för gränskontroll kan vara relevanta i detta sammanhang. Användning av passageraruppgifter som mottagits i enlighet med rådets direktiv 2004/82/EG⁽²⁾ eller i enlighet med annan unionsrätt eller nationell rätt kan också bidra till att öka hastigheten vid utförandet av nödvändiga kontroller under gränspassagen. Det är därför möjligt att stärka kontrollerna vid de yttre gränserna, utan att det medför oproportionella negativa effekter för personer som reser i ärligt uppsåt, för att bättre kunna identifiera de personer som avser att dölja sin verkliga identitet eller som är föremål för en relevant registrering av säkerhetsskäl eller för gripande. Systematiska kontroller bör genomföras vid alla yttre gränser.
- (11) Om utförandet av systematiska kontroller mot databaser vid gränserna emellertid har oproportionella effekter på trafikflödet vid gränsen bör medlemsstaterna tillåtas att inte utföra de systematiska kontrollerna i de fall där det, på grundval av en riskbedömning, fastställs att en sådan lättnad inte skulle leda till säkerhetsrisker. Denna riskbedömning bör överlämnas till Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (nedan kallad *byrån*), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1624⁽³⁾, och bli föremål för regelbunden rapportering både till kommissionen och byrån. Möjligheten att inte utföra dessa systematiska kontroller bör emellertid med avseende på luftgränser endast gälla under en begränsad övergångsperiod. Vid de gränsövergångsställen där dessa systematiska kontroller inte utförs bör åtminstone identiteten på personer som åtnjuter rätten till fri rörlighet enligt unionsrätten fastställas på grundval av uppvisande av en äkta resehandling som är giltig för gränspassage. För detta ändamål bör de personerna underkastas en snabb och enkel verifiering av giltigheten hos resehandlingen för gränspassage och av förekomsten av tecken på del- eller helförfalskning, vid behov med hjälp av teknisk utrustning, och vid tvivel om resehandlingen eller i de fall där det finns tecken på att en sådan person kunde utgöra ett hot mot medlemsstaternas allmänna ordning, inre säkerhet, folkhälsa eller internationella förbindelser bör gränskontrolltjänstemannen göra sökningar i alla relevanta databaser i enlighet med denna förordning.
- (12) Om en medlemsstat har för avsikt att på ett målinriktat sätt utföra kontroller mot relevanta databaser avseende personer som åtnjuter rätten till fri rörlighet enligt unionsrätten, bör medlemsstaten utan dröjsmål underrätta de andra medlemsstaterna, byrån och kommissionen. Kommissionen bör i samarbete med medlemsstaterna utveckla ett förfarande för denna underrättelse i enlighet med den praktiska handledningen för gränsbevakningspersonal (Schengenhandboken).

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) (EUT L 77, 23.3.2016, s. 1).

⁽²⁾ Rådets direktiv 2004/82/EG av den 29 april 2004 om skyldighet för transportörer att lämna uppgifter om passagerare (EUT L 261, 6.8.2004, s. 24).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1624 av den 14 september 2016 om en europeisk gräns- och kustbevakning och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 och upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 863/2007, rådets förordning (EG) nr 2007/2004 och rådets beslut 2005/267/EG (EUT L 251, 16.9.2016, s. 1).

- (13) Genom rådets förordning (EG) nr 2252/2004⁽¹⁾ införde unionen de biometriska kännetecknen ansiktsbilder och fingeravtryck som en säkerhetsdetalj i pass och resehandlingar som utfärdas av medlemsstaterna. Dessa säkerhetsdetaljer infördes för att göra passen och resehandlingarna säkrare och skapa en tillförlitlig koppling mellan innehavaren och passet eller resehandlingen. Medlemsstaterna bör därför vid tvivel om äktheten hos resehandlingen för gränspassage eller om innehavarens identitet verifiera minst ett av dessa biometriska kännetecken. Samma tillvägagångssätt bör där så är möjligt tillämpas vid kontroller av tredjelandsmedborgare.
- (14) För att underlätta systematiska kontroller mot databaser bör medlemsstaterna fasa ut resehandlingar utan maskinläsbara fält.
- (15) Denna förordning påverkar inte tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG⁽²⁾.
- (16) Medlemsstaterna bör i sitt eget och andra medlemsstaters intresse, föra in data i unionsdatabaserna. De bör även säkerställa att dessa data är korrekta och uppdaterade och att de erhålls och införs på ett lagenligt sätt.
- (17) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att stärka kontrollerna mot databaser vid de yttre gränserna i synnerhet för att bemöta det ökade terroristhotet, rör en av garantierna för området utan inre gränskontroll och därmed Schengenområdet sätt att fungera, kan det inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna individuellt utan kan snarare uppnås bättre på unionsnivå. Unionen kan därför vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (18) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark. Eftersom denna förordning är en utveckling av Schengenregelverket ska Danmark, i enlighet med artikel 4 i det protokollet, inom sex månader efter det att rådet har beslutat om denna förordning, besluta huruvida landet ska genomföra den i sin nationella lagstiftning.
- (19) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Förenade kungariket inte deltar i enlighet med rådets beslut 2000/365/EG⁽³⁾. Förenade kungariket deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Förenade kungariket.
- (20) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG⁽⁴⁾. Irland deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.
- (21) När det gäller Island och Norge utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket⁽⁵⁾ som omfattas av det område som avses i artikel 1 A i rådets beslut 1999/437/EG⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 2252/2004 av den 13 december 2004 om standarder för säkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken i pass och resehandlingar som utfärdas av medlemsstaterna (EUT L 385, 29.12.2004, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 30.4.2004, s. 77).

⁽³⁾ Rådets beslut 2000/365/EG av den 29 maj 2000 om en begäran från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 131, 1.6.2000, s. 43).

⁽⁴⁾ Rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 64, 7.3.2002, s. 20).

⁽⁵⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽⁶⁾ Rådets beslut 1999/437/EG av den 17 maj 1999 om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtal som har ingåtts mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa båda staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EGT L 176, 10.7.1999, s. 31).

- (22) När det gäller Schweiz utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket ⁽¹⁾ som omfattas av det område som avses i artikel 1 A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG ⁽²⁾.
- (23) När det gäller Liechtenstein utgör denna förordning, i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽³⁾, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2011/350/EU ⁽⁴⁾.
- (24) Vad beträffar användningen av SIS utgör denna förordning en akt som utvecklar Schengenregelverket eller som på annat sätt har samband med detta i den mening som avses i artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt, artikel 4.2 i 2005 års anslutningsakt och artikel 4.2 i 2011 års anslutningsakt. Resultaten av sökningar i SIS bör inte påverka tillämpningen av artikel 1.4 i rådets beslut 2010/365/EU ⁽⁵⁾.
- (25) Denna förordning är förenlig med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns särskilt i stadgan.
- (26) Förordning (EU) 2016/399 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Artikel 8 i förordning (EU) 2016/399 ska ändras på följande sätt:

1. Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Vid inresa och utresa ska personer som åtnjuter rätten till fri rörlighet enligt unionsrätten underkastas följande kontroller:

a) Verifiering av personens identitet och nationalitet samt av äktheten och giltigheten hos resehandlingen för gränspassage, inbegripet genom sökning i relevanta databaser, särskilt följande:

1. SIS.
2. Interpols databas över stulna och förkomna resehandlingar.
3. Nationella databaser med information om stulna, försringrade, förkomna och ogiltigförklarade resehandlingar.

När pass och resehandlingar innehåller ett sådant lagringsmedium som avses i artikel 1.2 i rådets förordning (EG) nr 2252/2004 ^(*) ska äktheten hos uppgifterna i chipet kontrolleras.

⁽¹⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁽²⁾ Rådets beslut 2008/146/EG av den 28 januari 2008 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EUT L 53, 27.2.2008, s. 1).

⁽³⁾ EUT L 160, 18.6.2011, s. 21.

⁽⁴⁾ Rådets beslut 2011/350/EU av den 7 mars 2011 om ingående på Europeiska unionens vägnar av protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, om avskaffande av kontroller vid de inre gränserna och om personers rörlighet (EUT L 160, 18.6.2011, s. 19).

⁽⁵⁾ Rådets beslut 2010/365/EU av den 29 juni 2010 om tillämpningen av de bestämmelser i Schengenregelverket som rör Schengens informationssystem i Republiken Bulgarien och Rumänien (EUT L 166, 1.7.2010, s. 17).

- b) Verifiering av att en person som åtnjuter rätten till fri rörlighet enligt unionsrätten inte anses utgöra ett hot mot den allmänna ordningen, inre säkerheten, folkhälsan eller internationella förbindelser i någon av medlemsstaterna, inbegripet genom sökning i SIS och andra relevanta unionsdatabaser. Detta påverkar inte sökningar i nationella databaser och Interpols databaser.

Om det råder tvivel om resehandlingens äkthet eller om innehavarens identitet, ska minst ett av de biometriska kännetecknen i de pass och resehandlingar som utfärdats i enlighet med förordning (EG) nr 2252/2004 verifieras. Sådan verifiering bör om möjligt också göras vad gäller resehandlingar som inte omfattas av den förordningen.

- 2a. Om sökningen i de databaser som avses i punkterna 2 a och b skulle ha oproportionella effekter på trafikflödet, får en medlemsstat besluta att utföra dessa kontroller på ett målinriktat sätt vid angivna gränsövergångsställen, till följd av en bedömning av riskerna för hot mot den allmänna ordningen, inre säkerheten, folkhälsan eller internationella förbindelser i någon av medlemsstaterna.

Tillämpningsområdet för och varaktigheten av den tillfälliga begränsningen i fråga om riktade kontroller mot databaserna får inte överskrida vad som är absolut nödvändigt och ska fastställas i enlighet med en riskbedömning som utförts av den berörda medlemsstaten. I riskbedömningen ska orsakerna till den tillfälliga begränsningen i fråga om riktade kontroller mot databaserna anges och bland annat de oproportionella effekterna på trafikflödet beaktas och statistik om passagerare och incidenter med anknytning till gränsöverskridande brottslighet tillhandahållas. Den ska uppdateras regelbundet.

Personer som i princip inte ska underkastas riktade kontroller mot databaserna ska åtminstone underkastas en kontroll för fastställande av identiteten genom uppvisande av resehandlingar. Denna kontroll ska bestå i en snabb och enkel verifiering av giltigheten hos resehandlingarna för gränspassage och av förekomsten av tecken på del- eller helförfalskning, vid behov med hjälp av teknisk utrustning, och vid tvivel angående resehandlingarna eller i de fall där det finns tecken på att en sådan person kan utgöra ett hot mot medlemsstaternas allmänna ordning, inre säkerhet, folkhälsa eller internationella relationer ska gränskontrolltjänstemannen söka i de databaser som avses i punkt 2 a och b.

Den berörda medlemsstaten ska utan dröjsmål överlämna sin riskbedömning och sina uppdateringar av den till Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (nedan kallad *byrån*), vilken inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1624 (**), och ska var sjätte månad rapportera till kommissionen och byrån om tillämpningen av de kontroller mot databaserna som utförs på ett målinriktat sätt. Den berörda medlemsstaten får besluta att säkerhetsskyddsklassificera riskbedömningen eller delar därav.

- 2b. Om en medlemsstat har för avsikt att utföra riktade kontroller mot databaserna i enlighet med punkt 2a ska den utan dröjsmål underrätta de andra medlemsstaterna, byrån och kommissionen om detta. Den berörda medlemsstaten får besluta att säkerhetsskyddsklassificera underrättelsen eller delar därav.

Om medlemsstaterna, byrån eller kommissionen hyser betänkligheter mot avsikten att utföra riktade kontroller mot databaserna, ska de utan dröjsmål underrätta den berörda medlemsstaten om dessa betänkligheter. Den berörda medlemsstaten ska beakta dessa betänkligheter.

- 2c. Kommissionen ska senast den 8 april 2019 till Europaparlamentet och rådet överlämna en utvärdering av genomförandet och konsekvenserna av punkt 2.

- 2d. När det gäller luftgränser ska punkterna 2a och 2b tillämpas under en övergångsperiod på högst sex månader från och med den 7 april 2017.

I undantagsfall, när det vid en särskild flygplats råder specifika infrastruktursvårigheter som kräver längre tid för anpassningar för att systematiska kontroller mot databaserna ska kunna utföras utan oproportionella effekter på trafikflödet, får den övergångsperiod på sex månader som avses i första stycket förlängas med högst 18 månader för den särskilda flygplatsen i enlighet med det förfarande som anges i tredje stycket.

För det ändamålet ska medlemsstaten senast tre månader före utgången av den övergångsperiod som avses i första stycket underrätta kommissionen, byrån och övriga medlemsstater om de specifika infrastruktursvårigheterna vid flygplatsen i fråga, de korrigerande åtgärder som planeras och hur lång tid som krävs för vidtagandet av dessa.

I de fall där det råder sådana specifika infrastruktursvårigheter som kräver längre tid för anpassningar ska kommissionen, efter samråd med byrån, inom en månad från det att den underrättelse som avses i tredje stycket inkommit, ge den berörda medlemsstaten tillstånd att förlänga övergångsperioden för flygplatsen i fråga och, i tillämpliga fall, ange förlängningens varaktighet.

2e. Kontrollerna mot de databaser som avses i punkterna 2 a och b får göras i förväg på grundval av passageraruppgifter som mottagits i enlighet med rådets direktiv 2004/82/EG (***) eller i enlighet med annan unionsrätt eller nationell rätt.

Om dessa kontroller görs i förväg på grundval av sådana passageraruppgifter, ska de uppgifter som mottagits i förväg kontrolleras vid gränsövergångsstället mot uppgifterna i resehandlingen. Den berörda personens identitet och nationalitet samt giltigheten och äktheten hos resehandlingen för gränspassage ska också verifieras.

2f. Genom undantag från punkt 2 får personer som åtnjuter rätten till fri rörlighet enligt unionsrätten och som passerar de inre landgränserna till de medlemsstater för vilka verifieringen i enlighet med de tillämpliga processerna för Schengenutvärderingar redan framgångsrikt har slutförts men för vilka något beslut om att avskaffa kontrollerna vid de inre gränserna i enlighet med relevanta bestämmelser i relevanta anslutningsakter ännu inte har fattats, underkastats de kontroller vid utresa som avses i punkt 2 endast på ett icke-systematiskt sätt, på grundval av en riskbedömning.

(*) Rådets förordning (EG) nr 2252/2004 av den 13 december 2004 om standarder för säkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken i pass och resehandlingar som utfärdas av medlemsstaterna (EUT L 385, 29.12.2004, s. 1).

(**) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1624 av den 14 september 2016 om en europeisk gräns- och kustbevakning och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 och upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 863/2007, rådets förordning (EG) nr 2007/2004 och rådets beslut 2005/267/EG (EUT L 251, 16.9.2016, s. 1).

(***) Rådets direktiv 2004/82/EG av den 29 april 2004 om skyldighet för transportörer att lämna uppgifter om passagerare (EUT L 261, 6.8.2004, s. 24)."

2. Punkt 3 a i och ii ska ersättas med följande:

"i) Verifiering av tredjelandsmedborgarens identitet och nationalitet samt av äktheten och giltigheten hos resehandlingen för gränspassage, inbegripet genom sökning i relevanta databaser, särskilt följande:

1. SIS.

2. Interpols databas över stulna och förkomna resehandlingar.

3. Nationella databaser med information om stulna, försingrade, förkomna och ogiltigförklarade resehandlingar.

När pass eller resehandlingar innehåller ett lagringsmedium ska äktheten hos uppgifterna på chipet kontrolleras, förutsatt att giltiga certifikat finns att tillgå.

ii) Verifiering av att resehandlingen i tillämpliga fall åtföljs av den visering eller det uppehållstillstånd som krävs."

3. Punkt 3 a vi ska ersättas med följande:

"vi) Verifiering av att den berörda tredjelandsmedborgaren, hans eller hennes transportmedel och de föremål som han eller hon medför inte äventyrar allmän ordning, inre säkerhet, folkhälsa eller internationella förbindelser i någon av medlemsstaterna. Denna verifiering ska omfatta direkt sökning på de uppgifter och registreringar om personer och, vid behov, föremål som registrerats i SIS och i andra relevanta unionsdatabaser och de eventuella åtgärder som ska vidtas till följd av en registrering. Detta påverkar inte sökningar i nationella databaser och Interpols databaser."

4. Punkt 3 g i och ii ska ersättas med följande:

"i) Verifiering av tredjelandsmedborgarens identitet och nationalitet samt av äktheten och giltigheten hos resehandlingen för gränspassage, inbegripet genom sökning i relevanta databaser, särskilt följande:

1. SIS.
2. Interpols databas över stulna och förkomna resehandlingar.
3. Nationella databaser med information om stulna, förskingrade, förkomna och ogiltigförklarade resehandlingar.

När pass eller resehandlingar innehåller ett lagringsmedium ska äktheten hos uppgifterna på chipet kontrolleras, förutsatt att giltiga certifikat finns att tillgå.”

5. Punkt 3 g iii ska ersättas med följande:

”ii) Verifiering av att den berörda tredjelandsmedborgaren inte anses utgöra ett hot mot allmän ordning, inre säkerhet, folkhälsa eller medlemsstaternas internationella förbindelser i någon av medlemsstaterna, inbegripet genom sökning i SIS och andra relevanta unionsdatabaser. Detta påverkar inte sökningar i nationella databaser och Interpols databaser.”

6. Punkt 3 h iii ska utgå.

7. I punkt 3 ska följande led läggas till:

”ia) Kontrollerna mot de databaser som avses i punkterna a i och vi och g får göras i förväg på grundval av passageraruppgifter som mottagits i enlighet med rådets direktiv 2004/82/EG eller i enlighet med annan unionsrätt eller nationell rätt.

Om dessa kontroller görs i förväg på grundval av sådana passageraruppgifter, ska de uppgifter som mottagits i förväg kontrolleras vid gränsövergångsstället mot uppgifterna i resehandlingen. Den berörda personens identitet och nationalitet samt äktheten och giltigheten hos resehandlingen för gränspassage ska också verifieras.

ib) Om det råder tvivel om resehandlingens äkthet eller tredjelandsmedborgarens identitet ska kontrollerna där så är möjligt omfatta verifiering av åtminstone ett av de biometriska kännetecknen i resehandlingarna.”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Strasbourg den 15 mars 2017.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

I. BORG

Ordförande

Sammanfattning av utkast till lagrådsremiss

Kontroll av biometriska kännetecken i resehandlingar

I utkastet till lagrådsremiss lämnas förslag till ändring i utlänningslagen med anledning av ändringar i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna). Förslaget innebär att en utlänning vid in- och utresekontroll ska vara skyldig att låta sig fotograferas och lämna fingeravtryck för kontroll av identiteten och resehandlingens äkthet i enlighet med kodexen om Schengengränserna.

Dessutom lämnas förslag till vissa justeringar i utlänningslagen och passlagen med anledning av att en ny kodex om Schengengränserna antogs 2016.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Lagförslagen i utkast till lagrådsremiss

Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (2005:716)
dels att nuvarande 9 kap. 8 c § ska betecknas 9 kap. 8 d §,
dels att 1 kap. 16 § och den nya 9 kap. 8 d § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 9 kap. 8 c §, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***1 kap.**16 §¹

Bestämmelser om gränspassage finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en *gemenskapskodex* om gränspassage för personer (kodex om Schengen gränserna).

Bestämmelser om gränspassage finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en *unionskodex* om gränspassage för personer (kodex om Schengen gränserna).

9 kap.

8 c §

En utlänning är vid in- eller utresekontroll skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av resehandlingens äkthet i enlighet med artikel 8.2 b eller 8.3 ib i kodexen om Schengen gränserna. Denna skyldighet gäller under förutsättning att utlänningen är innehavare av en resehandling försedd med ett lagringsmedium som innehåller fotografi eller fingeravtryck.

När en kontroll enligt första stycket har genomförts ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart

¹ Senaste lydelse 2015:91.

8 d §²

Den som har en Schengenvisering är vid in- eller utresekontroll enligt artikel 7.3 i kodexen om Schengengränserna skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av viseringens äkthet i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informations-systemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen), i den ursprungliga lydelsen.

Skyldighet att lämna fingeravtryck enligt första stycket gäller även för en utlänning som vid en sådan in- eller utresekontroll inte kan styrka sin identitet och som får kontrolleras i identifieringssyfte i enlighet med artikel 20 i VIS-förordningen.

När en kontroll enligt första eller andra stycket har genomförts, ska de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

² Senaste lydelse av tidigare 9 kap. 8 c § 2015:91.

Förslag till lag om ändring i passlagen (1978:302)

Härigenom föreskrivs att 5 § passlagen (1978:302) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

En svensk medborgare får inte resa ut ur riket utan att medföra giltigt pass.

Första stycket gäller inte

1. mönstrat sjöfolk på fartyg under tjänstgöring ombord på fartyget eller fiskare under yrkesutövning,

2. medlem av besättning på luftfartyg under tjänstgöring ombord på luftfartyget, om han eller hon har flygcertifikat eller därmed jämförlig handling,

3. den som är medborgare även i en annan stat än Sverige och som medför legitimationshandling som gäller som pass och är utfärdad av en myndighet i den staten,

4. den som reser till någon av de stater mot vilka gränskontroll inte genomförs enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en *gemenskapskodex* om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), eller

4. den som reser till någon av de stater mot vilka gränskontroll inte genomförs enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en *unionskodex* om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), eller

5. den som reser till en annan stat inom Europeiska unionen än en sådan stat som avses i 4 och som medför ett giltigt identitetskort utfärdad av en passmyndighet.

En svensk medborgare ska vid inresa från en annan stat medföra giltigt pass. Detta gäller dock inte

1. om det svenska medborgarskapet kan styrkas på annat sätt, exempelvis genom uppvisande av ett giltigt identitetskort utfärdad av en passmyndighet, eller

2. vid inresa från en stat mot vilken gränskontroll inte genomförs enligt kodexen om Schengengränserna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

¹ Senaste lydelse 2015:336.

Förteckning över remissinstanserna (utkast till lagrådsremiss)

Bilaga 8

Följande remissinstanser har kommit in med yttrande över utkastet till lagrådsremiss: Riksdagens ombudsmän, Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Göteborg, Justitiekanslern, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kustbevakningen, Migrationsverket, Datainspektionen, Barnombudsmannen, Tullverket, Sveriges advokatsamfund och Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar.

Flyktinggruppernas och asylkommittéernas riksråd – FARR och Svenska Röda Korset har inbjudits att lämna synpunkter men avstått.